

Επιβολή ΦΠΑ στις
αγοραπωλησίες γης

Εισηγήσεις ΕΤΕΚ: Καλές
πρακτικές για συστήματα
κεντρικής θέρμανσης

Τεράστιο ενδιαφέρον
Κυπρίων ερευνητών
για το Πρόγραμμα
«Ορίζοντας 2020»

**Υλοποίηση έργου για πρακτική
άσκηση νέων πολιτικών μηχανικών
και αρχιτεκτόνων από το ΕΤΕΚ**

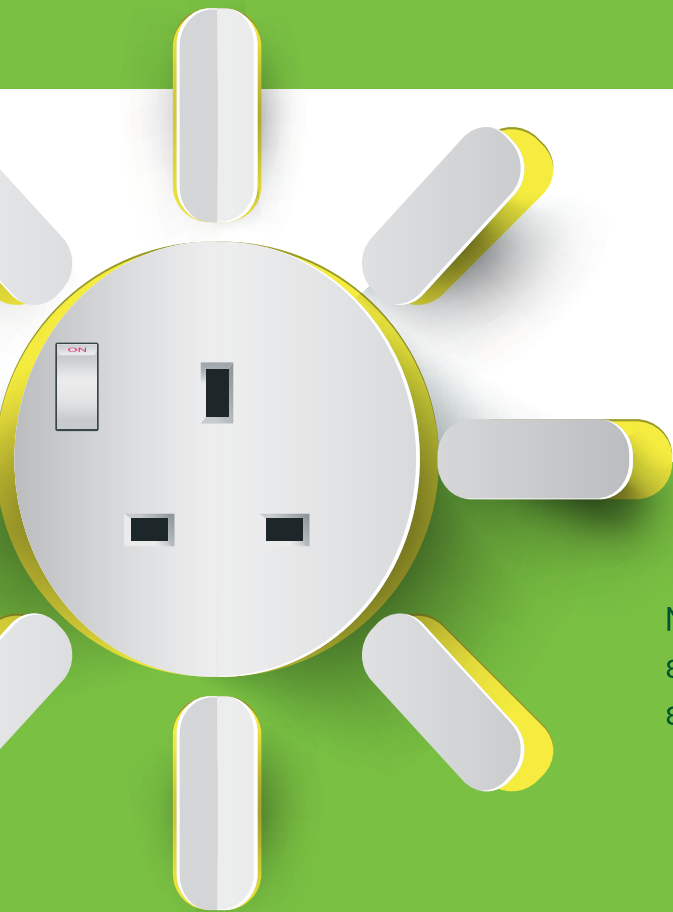
Ο δρόμος που διαλέξαμε...

...είναι ο δρόμος της κοινωνικής ευθύνης, της προσφοράς στον άνθρωπο της Κύπρου. Γιατί εμείς, στην ΟΠΑΠ Κύπρου, εδώ και 48 χρόνια, επιλέγουμε καθημερινά να είμαστε ο πιο δυνατός σύμμαχος της κυπριακής κοινωνίας στηρίζοντάς την αληθινά.

Pluginto

ccbp | energy
loans

Νοιαζόμαστε για το περιβάλλον, προωθούμε την πράσινη ενέργεια, ενθαρρύνουμε τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με νέες δανειοδοτικές λύσεις.

Δάνειο Ενεργειακής Αναβάθμισης

Για το σπίτι ή την επιχείρησή σας

Δάνειο Θερμομόνωσης Οροφής Οικίας

Χωρίς εμπράγματα εξασφάλιση και με ελκυστικό επιτόκιο

Δάνειο Φωτοβολταϊκών Συστημάτων

Μέχρι 5KW για οικίες και 10MW για επιχειρήσεις

Ζητήστε πληροφορίες **σήμερα** στο

8000 11 03

www.ccb.coop

Συνεργατική
Κυπριακή
Τράπεζα

Το ΕΤΕΚ είναι ο θεσμοθετημένος Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας και οργανισμός όλων των Μηχανικών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Για να μπορεί να ασκεί κάποιος τη Μηχανική πρέπει να εγγραφεί στο Μητρώο Μελών του ΕΤΕΚ. Το Επιμελητήριο εγγράφει τα μέλη του (ξεπερνούν σήμερα τα 11.500) με αυστηρούς όρους, διασφαλίζοντας έτσι την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στον Κύπριο πολίτη. Μέλη του ΕΤΕΚ μπορούν να γίνουν και εταιρείες. Το Επιμελητήριο προσφέρει στους Κύπριους πολίτες υπηρεσίες διαιτησιών και πραγματογνωμοσύνης σε θέματα που αφορούν τους κλάδους του.

Υπεύθυνος Έκδοσης

Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου

Τ.Θ. 21826, 1513, Λευκωσία, Κύπρος

Διεύθυνση: Κερβέρου 8, 1016 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: +35722877644 / Φαξ: +35722730373

www.etek.org.cy cyprus@etek.org.cy

Γραφείο ΕΤΕΚ στην Πάφο

Οδός Σόλωνος 14-16 8010 Πάφος

Τηλ: +35726912814 / Φαξ: +35726912799

Κατά Νόμο Υπεύθυνος

Στέλιος Αχνιώτης

Εκδότης

ΓΝΩΡΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

www.gnora.com

george@gnora.com

Διαφημίσεις

Γιώργος Κωνσταντίνου

Τηλ: +35722441922 / Φαξ: +35722519743

george@gnora.com

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6 Ψηλά κτίρια - Ιστορική αναδρομή

ΘΕΜΑΤΑ

- 10 18ο Συνέδριο Σκυροδέματος
- 10 Επιβολή ΦΠΑ στις αγοραπωλησίες γης
- 13 Καλές πρακτικές για συστήματα κεντρικής θέρμανσης

ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

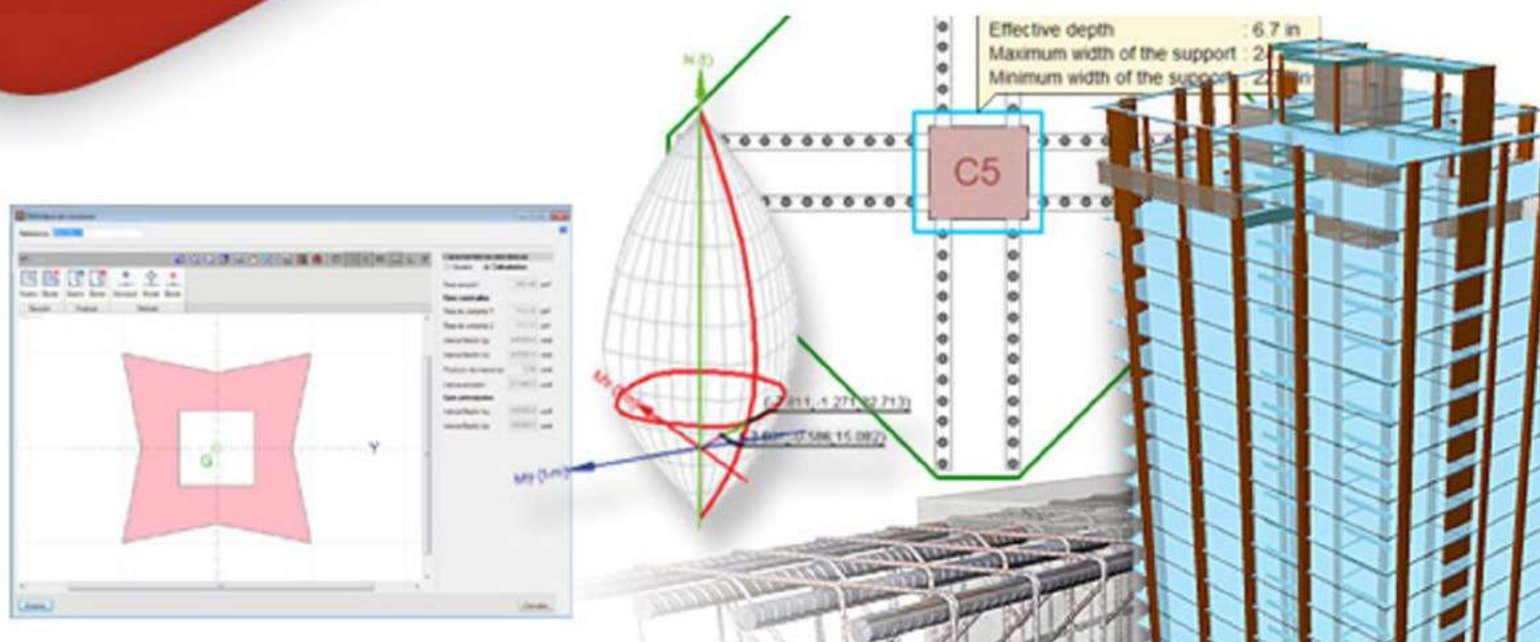
- 15 Ισχυρή βοήθεια στους ασκούμενους αρχιτέκτονες και πολιτικούς μηχανικούς
- 16 Ο «Ελβετικός Σουγιάς» της Καινοτομίας: Δημόσια Πολιτική - Επιχειρηματικότητα - Ισότητα

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

- 18 Τεράστιο ενδιαφέρον Κυπρίων ερευνητών για το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»
- 20 Παγκόσμιο ρεκόρ στις εταιρικές δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη
- 22 Ευκαιρίες ενεργειακής αναβάθμισης μέσω του εργαλείου ENERFUND
- 25 Σχέδια Ενίσχυσης της Νεανικής και της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας

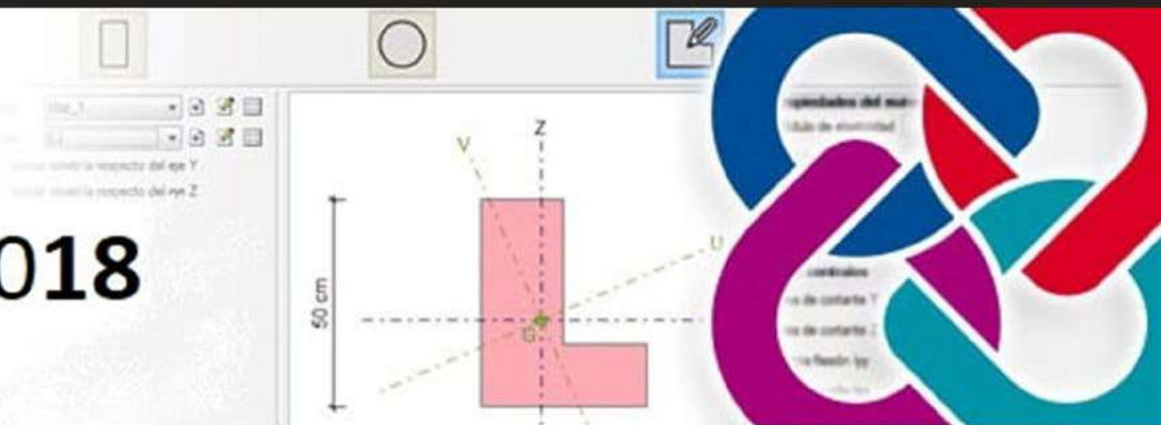
27 ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Το ΕΤΕΚ δεν φέρει οποιαδήποτε ευθύνη για την ορθότητα ή και το περιεχόμενο των ενυπόγραφων άρθρων ή/και αναλύσεων, που φιλοξενούνται στο Ενημερωτικό Δελτίο του τα οποία, σημειώνεται, δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη την άποψη του Επιμελητηρίου αλλά των συγγραφέων τους. Η δημοσίευση άρθρων που αποστέλλονται εναπόκειται στην κρίση της Συντακτικής Επιτροπής του ενημερωτικού δελτίου.

CYPE develops and distributes Technical software for Architecture, Engineering and Construction professionals.

New
version 2018

CYPECAD Was brought about to carry out the analysis and design of reinforced concrete and steel structures, subject to horizontal and vertical forces, for houses, buildings and civil work projects.

CYPE 3D Is an agile and efficient program brought about to carry out structural calculations in 3 dimensions of bars made up of steel, timber, aluminium, concrete or any other material, including the foundations with pad footings, piles and strap and tie beams.

Soil retention elements Analysis, check and design of reinforced concrete elements comprising embedded retaining walls and cantilever retaining walls

Arquimedes and Job control The most complete tool for Project Management: bills of quantities, project certifications and specifications.

Ψηλά κτίρια - Ιστορική αναδρομή

Η ανάγκη του ανθρώπου να υπερνικήσει τις δυνάμεις της φύσης τον οδήγησαν να διανύσει μια αξιοθαύμαστη διαδρομή μέσα στον χρόνο και να δημιουργήσει οικοδομές ορατές από το φεγγάρι, να υψώσει ουρανοξύστες πάνω από τα σύννεφα, να ανοίξει σήραγγες μέσα στα βουνά, να γεφυρώσει τεράστιες αποστάσεις και να κατασκευάσει χώρους λατρείας που προκαλούν δέος.

Η εξέλιξη αυτής της διαδρομής κατακτήθηκε βήμα προς βήμα, χρησιμοποιώντας αρχικά πρώτες ύλες που ο άνθρωπος έβρισκε στο φυσικό περιβάλλον και μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν άμεσα, αργότερα έκαναν την εμφάνισή τους τα φυσικά πετρώματα όπως τα μάρμαρα και πρόσφατα με τη Βιομηχανική Επανάσταση εξελίχθηκαν προϊόντα χημικής κατεργασίας όπως το τσιμέντο και ο χάλυβας που υπερτερούσαν σε χαρακτηριστικά όπως η αντοχή, η πλαστικότητα και η ευκολία στη μεταφορά.

Όπως είναι φυσικό τα μαθηματικά, η φυσική, η μηχανική και η δυνατότητα αυτών των υλικών μαζί με τη γόνιμη φαντασία των μηχανικών που μοιάζει να μην έχει όρια, έδωσαν τους τελευταίους δύο αιώνες μια σειρά από υπερκατασκευές και κυρίως πανύψηλα κτίρια που αποτελούν ζωντανή αναπαράσταση της διάθεσης του ανθρώπου για επιτεύγματα, μεγαλείο και πολιτισμό.

Από την αρχαιότητα το ύψος ήταν συνυφασμένο με τους χώρους λατρείας καθώς τα πανύψηλα όρη ήταν οι κατοικίες των θεών για πολλούς πολιτισμούς.

Οι αρχαιότερες όμως λίθινες κατασκευές φαίνεται να είναι ταφικά μνημεία από τεράστιους μονολιθικούς λίθους ύψους 30 μέτρων που επηρεάζουν την αρχιτεκτονική της Ανατολής και ειδικά την Αίγυπτο, όπου δημιουργούνται μνημειακά κτίσματα όπως οι οβελίσκοι και οι πυραμίδες. Επηρεάζεται όμως και η Δυτική Ευρώπη με μνημεία θρησκευτικής σημασίας.

Ο πύργος ωστόσο είναι η πιο αντιπροσωπευτική έκφραση ύψους και μεγαλείου. Πύργοι υψώνονται εδώ και 5000 χρόνια σε πολλές περιοχές από τη Μεσόγειο μέχρι την Αφρική και από την Αραβία μέχρι τον Καύκασο. Οι πύργοι θεωρούνται οι πρόδρομοι των χριστιανικών και αναγεννησιακών καμπαναριών.

Ιστορική διαδρομή

Από τα πρώτα παραδείγματα της διάθεσης του ανθρώπου για να φτάσει τον ουρανό είναι τα περίφημα ziggurat, μεγαλεπήβολα και σημαντικά δημιουργήματα που αποτέλεσαν έμπνευση για τους ουρανοξύστες της εποχής μας.

Ο φάρος της Αλεξάνδρειας, στον αρχαίο κόσμο ήταν για 1200 χρόνια ο ψηλότερος πύργος στη γη, συνολικού ύψους 140 μ., ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου και σύμβολο της ελληνικής παγκόσμιας δύναμης και ο πρώτος πύργος στην παγκόσμια ιστορία.

Οι πύργοι αργότερα κατά τον 3ο αιώνα μ.Χ. γίνονται θρησκευτικά σύμβολα, στη Δύση κτίζονται εκκλησίες με πύργους-καμπαναριά. Από τον 7ο αιώνα κατασκευάζονται ισλαμικοί πύργοι με την ονομασία μιναρέδες. Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα εμφανίζεται ένα διαφορετικό είδος πύργου κυρίως στη Δύση, αυτό του καθεδρικού ναού που χαρακτηρίζεται από θολωτές κατασκευές, τοξωτές αιψίδες, σχηματισμούς ομάδας

πύργων με γλυπτή επεξεργασία. Καθένας από αυτούς τους ναούς αποτελεί ισχυρό μνημείο για την πόλη, την οποία πολλές φορές μεταμόρφωσε ολοκληρωτικά.

Οι πύργοι κτίζονταν με πολλές δυσκολίες και η κατασκευή τους έπαιρνε πολλά χρόνια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της δυσκολίας αυτής είναι ο πύργος της Πίζας.

Η δύναμη της αστικής τάξης ήταν η απαρχή για να κατασκευαστούν καθεδρικοί ναοί ιδιαίτερου πλούτου με μορφολογικές καινοτομίες, όπως οι αιψίδες και τα τεράστια παράθυρα με χρωματισμένο γυαλί, κύρια χαρακτηριστικά των γοθικών πύργων.

Τον 16ο αιώνα αρχίζει μια νέα περίοδος που επηρεάζει τον τομέα της αρχιτεκτονικής, πρόκειται για την περίοδο της Αναγέννησης. Η στροφή προς τον κλασικισμό μειώνει σε αριθμό τις κατασκευές των πύργων, χαρακτηριστικό ότι στην Ιταλία δεν χτίστηκε σχεδόν κανένας πύργος ενώ στη Γαλλία οι πύργοι που κατασκευάστηκαν δεν παρουσίαζαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Το Μπαρόκ αργότερα βάζει τα θεμέλια για τον σύγχρονο τρόπο σκέψης και οργάνωσης των πόλεων, όπου συνυπάρχουν και παράγονται οι πιο διαφορετικές μορφές πύργων και γίνεται προσπάθεια συνύπαρξης.

Η αφθονία των μορφών απλοποιείται με την επίδραση του κλασικισμού και θέτει το τέλος του αρχιτεκτονικού ύψους, το οποίο θα επανέλθει με νέες μορφές τον 19ο αιώνα κάτω από την πίεση της βιομηχανικής παραγωγής, οπότε αναπτύσσονται νέες μέθοδοι με την εκτεταμένη εφαρμογή του σιδήρου ως οικοδομικό υλικό. Σύμβολο του αιώνα, ο πύργος του Eiffel στο Παρίσι.

Οι πρώτοι ουρανοξύστες

Η εξέλιξη των πολυώροφων κτιρίων συνδέεται στενά με την αστική ανάπτυξη του Σικάγου, όπου μετά τη μεγάλη πυρκαγιά του 1871, μεγάλο μέρος της πόλης ξανακτίστηκε, συνδυάζοντας τη βιομηχανική πραγματικότητα, την ταχύτητα, τη μεγαλύτερη αξιοποίηση του χώρου σε μια προσπάθεια να κατασκευαστούν καινοτόμα ψηλά κτίρια. Δημιουργείται έτσι ο πρώτος εμπορικός πυρήνας της πόλης, που συνοδεύεται από τη βαθμιαία κατασκευή κτιρίων μεγάλου ύψους.

Παράλληλα με το Σικάγο κάνουν την εμφάνισή τους τα πρώτα ψηλά κτίρια και στη Νέα Υόρκη για διαφορετικούς όμως λόγους, με κυριότερο λόγο την προσπάθεια να υιοθετηθούν ιστορικά στυλ προκειμένου να επιτευχθεί η συνύπαρξη του παλιού με το καινούργιο.

Σε αντίθεση με την Αμερική όπου η κατασκευή ψηλών κτιρίων ανταποκρίθηκε σε κάτι πολύ συγκεκριμένο, τη στέγαση δηλαδή γραφειακών χώρων, για την Ευρώπη το ψηλό κτίριο χρησίμευε σαν σύμβολο της τεχνολογικής προόδου.

Τα πολύ ψηλά κτίρια ήταν πάντα σύμβολα ισχύος και οικονομικής ευημερίας. Σήμερα το κέντρο βάρους μετατοπίζεται ανατολικά, και συναντούμε όλο και περισσότερους ουρανοξύστες σε ασιατικές χώρες. Μόλις δύο στα δέκα ψηλότερα κτίρια του κόσμου βρίσκονται πλέον στη Δύση και συγκεκριμένα στις ΗΠΑ, ενώ πριν είκοσι χρόνια ήταν σχεδόν όλα.

Έλενα Χριστοδούλου

Αρχιτέκτονας

Συντακτική Επιτροπή

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Έλενα Χριστοδούλου - Αρχιτέκτονας • **ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ:** Αντρίαννα Μιλτιάδου - Γραμματειακός Λειτουργός ΕΤΕΚ • **ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:** Χάρης Σταυρινού - Επιστημονικός Λειτουργός ΕΤΕΚ

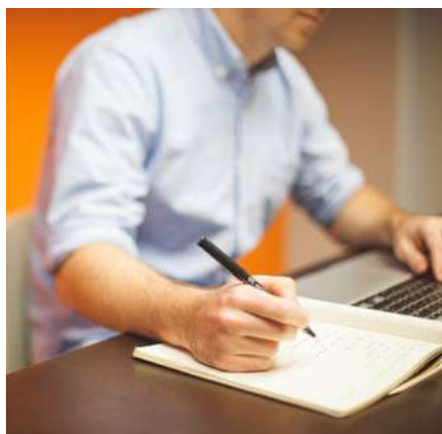
ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΕΤΕΚ

Προβληματικές προκηρύξεις Διαγωνισμών για Υπηρεσίες Μελετητών

Την έντονη διαμαρτυρία του εξέφρασε το ΕΤΕΚ προς τη διευθύντρια του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για την προκήρυξη Διαγωνισμών με μοναδικό κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή, σε σύγκρουση τόσο με τις πρόνοιες της νομοθεσίας όσο και με τη στόχευση της πρόσφατης Εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου (ΓΛ/ΑΑΔΣ 104) σε σχέση με τις υπηρεσίες Συμβούλων Μελετητών οικοδομικών και τεχνικών έργων.

Η διαμαρτυρία του Επιμελητηρίου αφορούσε τις προκηρύξεις Διαγωνισμών για Παροχή Υπηρεσιών για Μελέτη Σχεδίων Οδοποιίας, Ετοιμασία Εγγράφων, Αξιολόγηση Προσφορών, και Επίβλεψη των Εργασιών Διαχωρισμού Οικοπέδων Συνοικισμού Αυτοστέγασης στην Παρεκκλησιά, στον Ύψωνα και στην Επισκοπή (Διαγωνισμοί 75/2017, 76/2017 και 77/2017).

Το Επιμελητήριο σε σχετική επιστολή του αναφέρθηκε στην Εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου, όπου σύμφωνα με το άρθρο 87(3)

του Νόμου 73(Ι)/2016 και το άρθρο 100(2) του Νόμου 140(Ι)/2016, οι συμβάσεις υπηρεσιών μηχανικής επιστήμης με εκτιμώμενη αξία ίση ή μεγαλύτερη των €50.000 ανατίθενται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, που παρουσιάζει τη βέλτιστη σχέση τιμής-ποιότητας.

Επιπλέον, το ΕΤΕΚ σημείωσε πως οι τρεις

προκηρύξεις είναι απογοητευτικές διότι επαναφέρουν τις στρεβλώσεις που η συγκεκριμένη Εγκύκλιος, ως αποτέλεσμα της στενής συνεργασίας μεταξύ ΕΤΕΚ, Γενικού Λογιστηρίου και Γενικού Ελεγκτή, προσπαθεί να ανατρέψει, σηματοδοτώντας μια νέα αρχή στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων μελετητικών υπηρεσιών.

«Πέραν του σημαντικού προβλήματος με το κριτήριο ανάθεσης που αναλύεται πιο πάνω», τονίζει το Επιμελητήριο, «πρέπει να επισημανθεί επίσης πως είναι αναγκαίο να επανεξεταστούν και τα κριτήρια επιλογής που έχουν τεθεί, εφόσον ορισμένα από αυτά, λόγω των χαρακτηριστικών τους, θα έπρεπε να αποτελούν κριτήρια ανάθεσης».

Σε συνέχεια των πιο πάνω, το Επιμελητήριο κάλεσε τη διευθύντρια του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως να ακυρώσει τους Διαγωνισμούς και να τους επαναπροκηρύξει αφού τροποποιήσει κατάλληλα τα έγγραφα με την καθοδήγηση του Γενικού Λογιστηρίου.

Συνάντηση Υπουργού Μεταφορών και ΕΤΕΚ

Εξαιρετική ευκαιρία για να κατατεθούν απόψεις και προβληματισμοί για τους τρόπους βελτίωσης της συνεργασίας ΕΤΕΚ - Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, χαρακτήρισε το Επιμελητήριο σε επιστολή του προς τον υπουργό Μάριο Δημητριάδη τη συνάντηση που είχαν τον περασμένο Νοέμβριο.

Σε επιστολή του Επιμελητηρίου προς τον υπουργό, με τα απορρέοντα της συνάντησης, καταγράφεται «η αναγνώριση του γεγονότος πως η συνεργασία αυτή έχει σημαντικά περιθώρια βελτίωσης» και ότι το ΕΤΕΚ θεωρεί πως «αυτή συνιστά πρώτο και απαραίτητο βήμα προς την κατεύθυνση αυτή».

Όπως αναφέρεται στην επιστολή, στη συνάντηση συμφωνήθηκε η ανάγκη περαιτέρω αξιοποίησης του ΕΤΕΚ ως τεχνικού συμβούλου της πολιτείας για τεχνικά θέματα που άπτονται της αρμοδιότητάς του καθώς και η συνεννόηση για αλλαγή στην προσέγγιση με βάση την οποία εξετάζεται και εγκρίνεται ο προϋπολογισμός του ΕΤΕΚ.

Το Επιμελητήριο επισημαίνει επίσης τα πιο κάτω θέματα για τα οποία θεωρεί πως θα πρέπει να προωθηθούν αμέσως δράσεις, όπως συζητήθηκε και κατά τη συνάντηση:

1. Πραγματοποίηση ειδικής συνάντησης με θέμα την άμεση προώθηση του Μητρώου Μελετητών. Θεωρούμε τη μεταρρύθμιση αυτή καθοριστικής σημασίας για τον τομέα των οικοδομών και γι' αυτό θα σας καλούσαμε να την προωθήσετε αμέσως για νομοτεχνική

επεξεργασία και ακολούθως, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, να επισημανθεί η ανάγκη ταχείας νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία ώστε να κατατεθεί στη Βουλή προς ψήφιση.

2. Ενεργοποίηση επιτροπής για επεξεργασία και υποβολή εισήγησης για καθορισμό πλαισίου επιλογής μεθόδων υλοποίησης έργων. Ανεξάρτητα των πιο πάνω και ειδικά όσον αφορά τα νομοσχέδια που εκκρεμούν στη Νομική Υπηρεσία (ποσοστό μηχανικών σε ΔΣ εταιρειών μελετών, νομοσχέδιο για πρακτική άσκηση, εναρμονιστικό νομοσχέδιο για εναρμόνιση με οδηγία για αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων, νομοσχέδιο για επικαιροποίηση παραρτημάτων της περί ΕΤΕΚ νομοθεσίας, τροποποίηση ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης προσωπικού) εισηγούμαστε προς το υπουργείο σας να αναλάβει σχετική πρωτοβουλία ή/και να επιδιώξει τη διευθέτηση σχετικής συνάντησης με τη Νομική Υπηρεσία για επεξήγηση των λόγων που καθιστούν απαραίτητη την προώθηση του κάθε ενός εκ των υπό αναφορά νομοσχεδίων. Στην εν λόγω συνάντηση θεωρούμε πως θα ήταν χρήσιμη η παρουσία και εκπρόσωπου του ΕΤΕΚ ή ακόμα και του νομικού συμβούλου που επεξεργάστηκε τα νομοσχέδια.

Σημειώνεται πως κάποια εξ αυτών εκκρεμούν στη Νομική Υπηρεσία για αρκετά χρόνια.

REDUCE YOUR ENERGY

KXZ

Possibility for 50% Subsidy from
the Ministry of Energy, Commerce,
Industry and Tourism

- Various Energy Saving Functions
- EER up to 4.50, COP up to 4.67
- Only DC Inverter Compressors
- Extremely Low Noise Operation
- Possibly the Most Reliable VRF System on the Market
- Various Individual and Central Controls
- After Sales Support from experienced and qualified personnel

Individual Wired Remote Controls

Central Controls

BMS Controls

Combining
to provide **highly**

High
Performance

High
Efficiency

Nicosia Office

138A, Limassol Ave.,
CY - 2015 Strovolos P.O. Box 28662,
CY - 2081, Nicosia, Cyprus
Tel: +357 22313715, Fax: +357 22499633
E-mail: cypinnic@cytanet.com.cy
Web: www.cypin.com

Limassol Office

4, Yiannou Kranidioti Ave.,
CY - 3110 P.O.Box 51596,
CY - 3506, Limassol, Cyprus
Tel: +357 25357250, Fax: +357 25357332
E-mail: cypinlim@cytanet.com.cy
Web: www.cypin.com

COST UP TO 50%

Q-ton *Air to Water*

New-generation, energy-efficient CO₂ heat pump

- Sanitary hot water (65-90°C)
even in cold temperatures
- Natural refrigerant (CO₂)
- Up to x6 more efficient than a gas boiler
- Up to 50% less CO₂ than a gas boiler
- 3,000 to 100,000L/day configurations
- Easy-to-use touchscreen controller

Technologies **efficient** solutions

Environmentally
Responsible

Easy
Operation

Long-term
Reliability

CYPiN
air conditioning

Nicosia Office

138A, Limassol Ave.,
CY - 2015 Strovolos P.O. Box 28662,
CY - 2081, Nicosia, Cyprus
Tel: +357 22313715, Fax: +357 22499633
E-mail: cypinnic@cytanet.com.cy
Web: www.cypin.com

Limassol Office

4, Yiannou Kranidioti Ave.,
CY - 3110 P.O.Box 51596,
CY - 3506, Limassol, Cyprus
Tel: +357 25357250, Fax: +357 25357332
E-mail: cypinlim@cytanet.com.cy
Web: www.cypin.com

29 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018 - 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

18ο Συνέδριο Σκυροδέματος: «Αειφόρος κατασκευή από σκυρόδεμα και η συμβολή της τεχνολογίας του στην προστασία του περιβάλλοντος»

Το Ελληνικό Τμήμα Σκυροδέματος του ΤΕΕ από κοινού με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και σε συνεργασία με το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) διοργανώνουν το 18ο Συνέδριο Σκυροδέματος (www.skyrodema2018.gr), στην Αθήνα (Ίδρυμα Ευγενίου Ευγενίδου) τον Μάρτιο του 2018 (29/03/2018-31/03/2018).

Το Συνέδριο, που πραγματοποιείται τακτικά με πρωτοβουλία του Ελληνικού Τμήματος Σκυροδέματος του ΤΕΕ εδώ και 40 χρόνια, απευθύνεται στον τεχνικό κόσμο της χώρας, στη βιομηχανία, στις εταιρείες μελετών, κατασκευών και εφαρμογών, στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, σε δημόσιους φορείς, όπως στις υπηρεσίες και στους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της έρευνας και καινοτομίας όσον αφορά την τεχνολογία του σκυροδέματος, στον σχεδιασμό, στη μελέτη και στην κατασκευή έργων από σκυρόδεμα.

Το Συνέδριο Σκυροδέματος αποτελεί το βήμα από το οποίο παρουσιάζονται οι εξελίξεις στην έρευνα και στην καινοτομία, στη μελέτη και στην κατασκευή έργων από σκυρόδεμα, ενώ οι διπλωματούχοι μηχανικοί συνθέτουν τις απόψεις τους διεπιστημονικά για την επίλυση προβλημάτων και υποστηρίζουν επιστημονικά τη λήψη αποφάσεων σε όλους τους τομείς της παραγωγής και της διοίκησης.

Η θεματολογία του συνεδρίου είναι:

- Ανάλυση και σχεδιασμός κατασκευών
- Ανάλυση/αποτίμηση συμπεριφοράς υλικών/κατασκευών
- Αντισεισμικός σχεδιασμός, έλεγχος και αποκατάσταση
- Μη καταστροφικός και ενόργανος έλεγχος παρακολούθησης της συμπεριφοράς υλικών και κατασκευών από σκυρόδεμα
- Περιβάλλον και κατασκευές από σκυρόδεμα
  - Επιπτώσεις των υλικών και κατασκευών από σκυρόδεμα στο περιβάλλον
  - Επιπτώσεις του περιβάλλοντος στα υλικά και τις κατασκευές από σκυρόδεμα
- Ενίσχυση - Επισκευή - Συντήρηση
- Προκατασκευή - Σύμμεικτες κατασκευές

- Ιστορικά και παραδοσιακά κονιάματα και σκυροδέματα - Κατασκευές από τοιχοποιία
- Έρευνα και καινοτομία
  - Στην τεχνολογία σκυροδέματος και τσιμέντου
  - Στην τεχνολογία χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος
  - Στα ειδικά σκυροδέματα
  - Στα σύνθετα και προηγμένα υλικά και
- Πρότυπα - Κανονισμοί - Οδηγίες - Έλεγχος ποιότητας
- Παρουσίαση πρότυπων έργων στην αειφόρο συμπεριφορά τους
  - Χαρακτηριστικά - Υποδειγματικά έργα
  - Ειδικά έργα

Κόστος Εγγραφής

Από 1 Φεβρουαρίου 2018: Μηχανικοί άνω 5ετίας: € 90, Μηχανικοί κάτω 5ετίας: € 70, Φοιτητές: € 20.

Πληρωμή στον χώρο του συνεδρίου: Μηχανικοί άνω 5ετίας: € 100, Μηχανικοί κάτω 5ετίας: € 80, Φοιτητές: € 20.

Τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής εγγράφονται Τιμής Ένεκεν (δωρεάν).

Τρόποι Πληρωμής

Κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό του ΤΕΕ στη Eurobank, Αρ. Λογ. 0026.0025.48.0201669951, IBAN GR4302600250000480201669951, SWIFT/BIC EFGBGRAA ή πληρωμή στο Ταμείο του ΤΕΕ.

Επικοινωνία

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας - Διεύθυνση Θεμάτων ΕΕ & Διεθνών Σχέσεων - Τμήμα Διεθνών Σχέσεων, τηλ.: 210 3291 345, -351, -364, email: skyrodema@central.tee.gr

Χώρος διεξαγωγής

Ίδρυμα Ευγενίδου, Λ. Συγγρού 387, 175 64 Παλαιό Φάληρο.

Επιβολή ΦΠΑ στις αγοραπωλησίες γης

Δημοσιεύθηκαν στις 22 Δεκεμβρίου 2017 στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Καθορισμός μη Ανεπτυγμένης Οικοδομήσιμης Γης και Λοιπές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2017. Οι εν λόγω Κανονισμοί ρυθμίζουν το θέμα της επιβολής ΦΠΑ στην παράδοση γης και η

εφαρμογή τους άρχισε από τις 2 Ιανουαρίου 2018.

Συναφώς παράλληλα με τους εν λόγω Κανονισμούς, ο έφορος Φορολογίας έχει εκδώσει τις ερμηνευτικές εγκυκλίους ΕΕ 218 Μίσθωση Ακίνητης Ιδιοκτησίας και ΕΕ 219 Παράδοση μη Ανεπτυγμένης Οικοδομήσιμης Γης.

Στην ιστοσελίδα του ΕΤΕΚ θα βρείτε τους Κανονισμούς και τις σχετικές εγκυκλίους <http://www.etek.org.cy/site-article-1700-34-el.php>. Για περισσότερες πληροφορίες καλέστε να επικοινωνείτε με το Τμήμα του ΦΠΑ (www.mof.gov.cy/mof/taxdep.nsf/page27_gr/page27_gr?OpenDocument).

Electricalom

Compliance with BS 7671
Harmonized with IEC 60364

Powerful, Fast &
Accurate Electrical Design Software
For Domestic, Commercial and Industrial
Low Voltage Electrical Installations

Interactive and friendly user interface

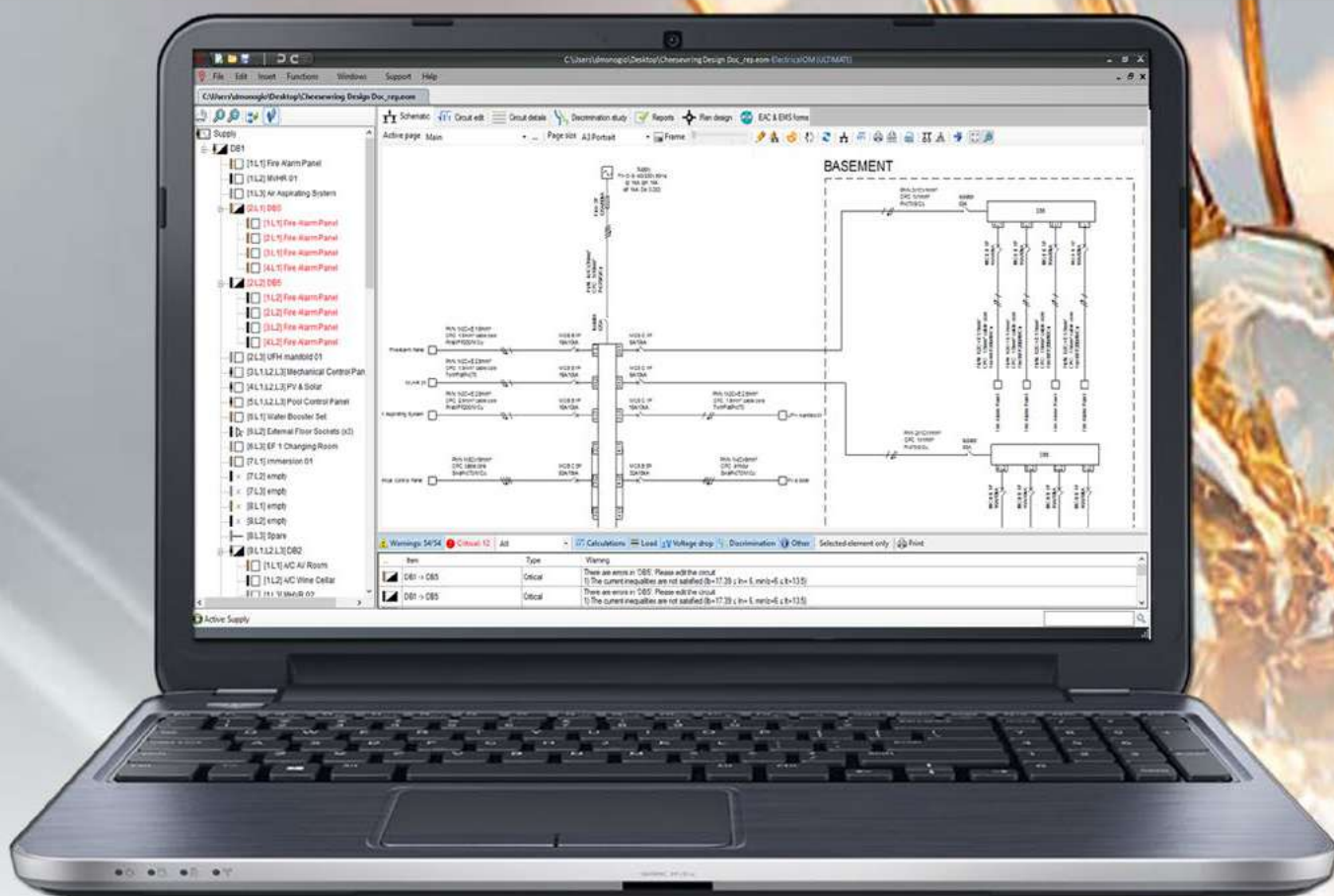
Cable and Busbar sizing

Voltage drop calculations and checks

Protective devices discrimination study

Auto schematics and single line diagrams

Comprehensive calculation reports

Καλές πρακτικές για συστήματα κεντρικής θέρμανσης

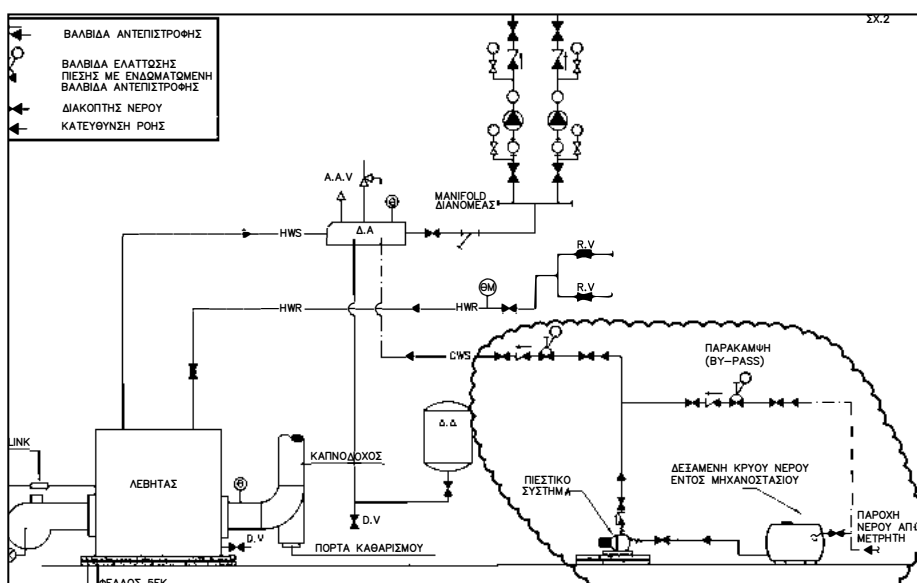
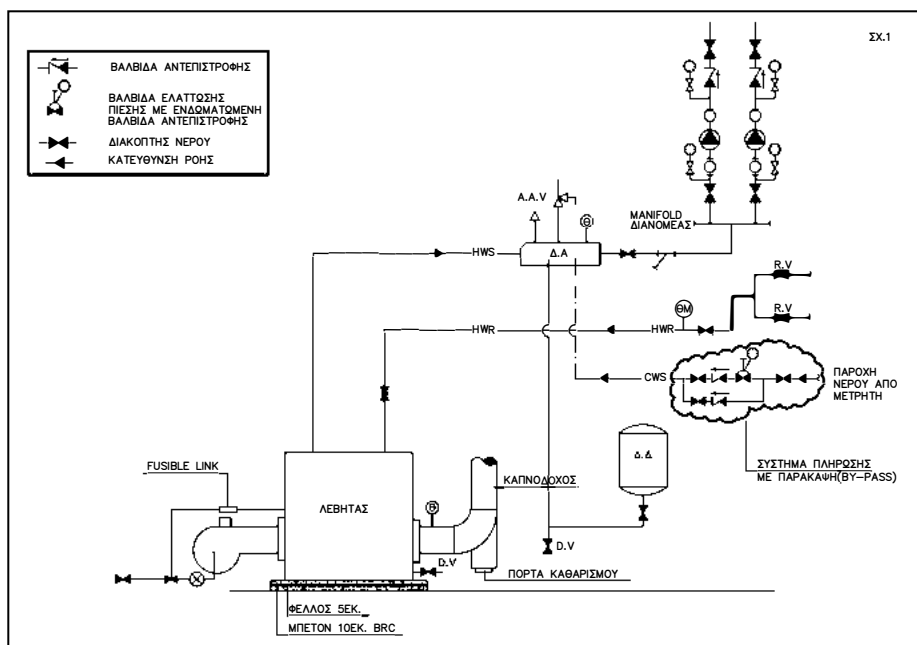
Τα συστήματα κεντρικής θέρμανσης με υγρά ή με αέρια καύσιμα χρησιμοποιούνται πλέον ευρέως σε οικίες και σε άλλα κτίρια. Για να διασφαλιστεί η ορθή και αποδοτική λειτουργία τους απαιτείται προσεκτική και σωστή μελέτη από προσοντούχο μηχανολόγο μηχανικό. Η σωστή χρήση και συντήρησή τους είναι

επίσης επιβεβλημένη.

Ένα απομακρυσμένο (αλλά όχι απίθανο) ενδεχόμενο είναι, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις ή/και συνδυασμό προϋποθέσεων, η επιστροφή του νερού από το σύστημα κεντρικής θέρμανσης στο δίκτυο πόσιμου νερού. Το ΕΤΕΚ, με σκοπό να εξαιρεθούν έστω και αυτές

οι ελάχιστες πιθανότητες, εισηγείται τα ακόλουθα:

1. Πριν την εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης σε καινούργιες ή υφιστάμενες κατοικίες και κτίρια, είναι επιθυμητό (πέραν των περιπτώσεων που το επιβάλλει η νομοθεσία), να εκπονείται μελέτη από μηχανολόγο μηχανικό ούτως ώστε να γίνεται ο σωστός και ασφαλής σχεδιασμός του συστήματος για αποδοτικότερη λειτουργία καθώς και για αποφυγή οποιασδήποτε επιστροφής νερού στο δίκτυο ύδρευσης από το σύστημα πλήρωσης του κλειστού κυκλώματος.
2. Η σχετική νομοθεσία καθορίζει πως κάθε 5 χρόνια γίνεται η σχετική επιθεώρηση από εγκεκριμένο επιθεωρητή συστημάτων θέρμανσης με λέβητα ωφέλιμης ισχύος 20 KW και άνω και κάθε 2 χρόνια για συστήματα με λέβητα ωφέλιμης ισχύος 100 KW και άνω. Συνιστάται η ετήσια συντήρηση όλων των συστημάτων θέρμανσης κατά την οποία ελέγχονται προσεκτικά όλες οι δικλίδες ασφαλείας όπως οι βαλβίδες αντεπιστροφής, διακόπτες ροής νερού και άλλα μηχανικά και ηλεκτρικά μέρη του συστήματος και αντικαθίστανται αμέσως τα φθαρμένα.
3. Η ελεγχόμενη συμπλήρωση του νερού στο κλειστό σύστημα κεντρικής θέρμανσης είναι και ο ασφαλέστερος τρόπος. Εφαρμόζεται η σύνδεση όπως φαίνεται στο Σχήμα 1 και ο διακόπτης νερού παραμένει κλειστός ώστε να μην επιτρέπεται η παροχή νερού από τον μετρητή. Ο διακόπτης νερού ανοίγεται όποτε απαιτείται συμπλήρωση του νερού του κλειστού συστήματος.
4. Το σύστημα πλήρωσης μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους. Ένας άλ-

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Ξενοδοχείο
στην Πόλη
Χρυσοχούς

Σε επιστολή του στον υπουργό Εσωτερικών το Επιμελητήριο τόνισε πως το τελευταίο διάστημα έχουν πυκνώσει τα περιστατικά τα οποία καταδεικνύουν με εμφανή και αδι-αμφισβήτητο τρόπο δύο κορυφαία ζητήματα που ταλανίζουν τον τόπο μας, τα οποία πρόσφατα επισήμανε το Επιμελητήριο σε ανακοίνωση που εξέδωσε για τα γεγονότα στην παραλία στον Ασπρόκρεμμο του Νέου Χωριού Πάφου. Τα ζητήματα αυτά αφορούν κατά πρώτον την προχειρότητα, την ασυνεννοησία και την αδυναμία επιβολής της νομοθεσίας από τις αρμόδιες αρχές, και κατά δεύτερον τη συνολική ευθύνη που φέρουμε ως πολιτεία και κοινωνία για τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε και υλοποιούμε την ανάπτυξη στον τόπο μας, αγνοώντας θεμελιώδεις αρχές που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και των δημόσιων αγαθών, την κοινωνική δικαιοσύνη και τη βιωσιμότητα.

Όπως παρατηρεί το Επιμελητήριο, η ανέγερση της τετραώροφης ξενοδοχειακής μονάδας στο Λασιό, η οποία έχει έντονα απασχολήσει τα μέσα και τους πολίτες, αποτελεί το επιστέγασμα αυτών των περιστατικών, αλλά μπορεί να αποτελέσει και την ευκαιρία για την αναχαίτισή τους. Σε αυτό το πλαίσιο το Επιμελητήριο κάλεσε τον υπουργό να προβεί σε σύσταση ad hoc Επιτροπής, στην οποία το Επιμελητήριο προτίθεται να συμμετάσχει και η οποία θα εξετάσει τη νομιμότητα των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν για το εν λόγω έργο και θα καταδείξει τους υπεύθυνους για όσα διαδραματίστηκαν.

Στην επιστολή τονίζεται ότι «το Επιμελητήριο δεν αποποιείται τις ευθύνες του και θα αναμένει σχετική ενημέρωση σε σχέση με τις ευθύνες που αφορούν τα μέλη του που εμπλέκονται στο έργο, ώστε να προβεί στις δέουσες ενέργειες».

Πραγματογνωμοσύνες

- **Μύρια Κωνσταντινίδου, αρχιτέκτονα**, για προβλήματα-κακοτεχνίες (προβλήματα σε εσωτερικά και εξωτερικά πλακάκια, σε σοβαντίσματα, σε υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί κ.ά.) σε μονοκατοικία στη Λευκωσία.
- **Μιχάλη Πήττα, πολιτικό μηχανικό**, για διερεύνηση και κοστολόγηση ζημιών που προκλήθηκαν σε τέσσερις κατοικίες στη Λευκωσία (ρηγματώσεις) κατά τη διάρκεια έργων οδοποιίας.
- **Πάρι Σκούλουκο, πολιτικό μηχανικό**, για προβλήματα σε κεραμοσκεπή (διαρροή νερού κατά τη διάρκεια βροχοπτώσεων) σε κατοικία στον Στρόβολο.
- **Πόλυ Παπαχριστοφόρου, πολιτικό μηχανικό**, για ρωγμές σε εσωτερικούς και εξωτερικούς τοίχους και για τη στατικότητα/ασφάλεια διαμερίσματος στη Λευκωσία.
- **Παύλο Χατζηπαυλή, αρχιτέκτονα**, για προβλήματα σε πολυκατοικία στη Γερμασόγεια (διαρροή νερού, υγρασία, μούχλα, αλλοιώσεις σε φέροντα οργανισμό κ.ά.).

Εκπροσωπήσεις

- **Ιάκωβο Χαραλάμπους, ηλεκτρολόγο μηχανικό**, στην Επιτροπή Διαχείρισης Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ.
- **Μιχάλη Λοϊζίδη**, στην Τεχνική Επιτροπή Περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρι-

κού Αέρα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017 (Ν.3(Ι)/2017.

- **Αιμίλιο Μιχαήλ**, στο Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων.
- **Μυρτώ Βορεάκου**, αρχιτέκτονα, στην οργάνωση και παρουσίαση του βιβλίου και της φωτογραφικής έκθεσης Γ. Γερολύμπου με τίτλο «Ορθογραφίες» από το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.
- **Κυριάκο Θεμιστοκλέους**, αρχιτέκτονα, στην Ειδική Επιτροπή.
- **Σάββα Βραχίμη**, στην Εθνική Τεχνική Επιτροπή CYS/TE/02 για τα Αδρανή Υλικά.
- **Θωμά Μίτα, ηλεκτρολόγο μηχανικό**, στην Εθνική Τεχνική Επιτροπή Τυποποίησης CYS/TC/23 για την υιοθέτηση του βρετανικού προτύπου BS7671 ως κυπριακού και τη μετάφρασή του στην ελληνική γλώσσα.

Διορισμοί

- **Σωκράτη Σωκράτους και Ανδρέα Θεοδότου**, στην Ad Hoc Επιτροπή για δημιουργία Ταμείου Προνοίας και Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για τα μέλη του ΕΤΕΚ.
- **Θωμά Μίτα, Ξένιο Παπασταύρου και Μάριο Παππουτή** στην Ad Hoc Επιτροπή για το θέμα «Κανονισμοί Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων, Επίβλεψη Η/Μ Εγκαταστάσεων, Εκσυγχρονισμός της περί Ηλεκτρισμού νομοθεσίας, Έλεγχος Εγκαταστάσεων πριν την ηλεκτροδότηση και συναφή θέματα».

Ισχυρή βοήθεια στους ασκούμενους αρχιτέκτονες και πολιτικούς μηχανικούς

Υλοποίηση έργου για πρακτική άσκηση νέων πολιτικών μηχανικών και αρχιτεκτόνων από το ΕΤΕΚ

Μετά από λεπτομερή μελέτη και προεργασία το ΕΤΕΚ ανακοίνωσε πρόσφατα πληροφορίες για το «Έργο Παροχής Ευκαιριών σε Νέους αποφοίτους των Κλάδων Αρχιτεκτονικής και Πολιτικής Μηχανικής». Η υλοποίηση του έργου είναι αποτέλεσμα συνεργασίας μεταξύ του ΕΤΕΚ, που έχει επιλεγεί ως Δικαιούχος για το Έργο, και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το έργο αφορά νέους μέχρι 29 ετών, που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (Not in Education, Employment or Training - NEETs) και στόχο έχει την καταβολή επιδόματος για σκοπούς πραγματοποίησης της απαιτούμενης, από τον περί ΕΤΕΚ Νόμο, 12μηνιας πρακτικής εξάσκησης. Διευκρινίζεται πως δεν είναι δυνατή η ένταξη στο έργο για περίοδο μικρότερη ή μεγαλύτερη των 12 μηνών.

Η πρακτική άσκηση, που θα πρέπει να υλοποιείται μετά την απόκτηση του προσόντος βάσει του οποίου οι ενδιαφερόμενοι αιτούνται εγγραφή, προβλέπεται βάσει της περί ΕΤΕΚ νομοθεσίας και συγκεκριμένα τα άρθρα 7(1Α)(β) και 7(1Γ)(β). Απώτερος στόχος του έργου είναι η διευκόλυνση των ατόμων που θα ενταχθούν στο έργο να επιτύχουν εγγραφή στο Μητρώο Μελών του ΕΤΕΚ και να εξασφαλίσουν άδεια άσκησης του επαγγέλματός τους.

Στους Ασκούμενους Αρχιτέκτονες και Πολιτικούς Μηχανικούς που θα ενταχθούν στο Έργο θα καταβάλλεται για την περίοδο άσκησής τους μηνιαίο επίδομα κατάρτισης, ύψους €650. Το ΕΤΕΚ θα καταβάλλει επίσης τις προβλεπόμενες από τον Νόμο εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και θα ασφαλίσει τους ασκούμενους Αρχιτέκτονες και Πολιτικούς Μηχανικούς που θα συμμετέχουν στο Έργο, έναντι ευθύνης εργοδότη.

Τα κριτήρια που σωρευτικά θα πρέπει να ικανοποιούνται από τους υποψηφίους για ένταξη στο Έργο, όπως έχουν καθοριστεί σε συνεργασία με το αρμόδιο υπουργείο καθώς και τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης, συνοψίζονται πιο κάτω:

- (α) υποβολή αίτησης στο ΕΤΕΚ για αναγνώριση των ακαδημαϊκών τους προσόντων στον κλάδο της Αρχιτεκτονικής ή Πολιτικής Μηχανικής. Νοείται πως, πριν από την ένταξή του στο Έργο, τα ακαδημαϊκά προσόντα του αιτητή θα πρέπει να έχουν εγκριθεί
- (β) δεν έχουν συμπληρώσει το 30ό έτος της ηλικίας τους
- (γ) βρίσκονταν εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης
- (δ) είναι εγγεγραμμένοι ως άνεργοι στα Γραφεία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ)
- (ε) διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στις ελεγχόμενες από την Κυπριακή Δημοκρατία περιοχές για τουλάχιστον 5 χρόνια. Νοείται ότι άτομα τα οποία σπουδάζουν στο εξωτερικό έχουν ως χώρα διαμονής τη χώρα προέλευσής τους

(στ) δεν έχουν με οποιοδήποτε τρόπο ικανοποιήσει τις απαιτήσεις του περί ΕΤΕΚ Νόμου σε ό,τι αφορά την απαιτούμενη άσκηση.

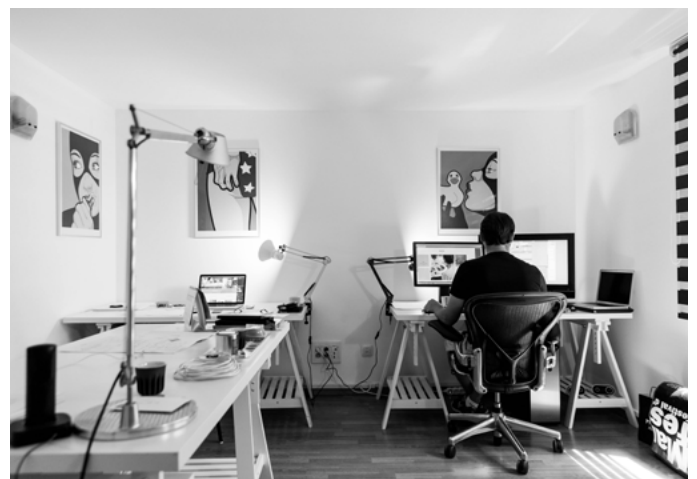
Οι ενδιαφερόμενοι για να ενταχθούν στο Έργο θα πρέπει να υποβάλουν σε έντυπη μορφή, διά χειρός στα Γραφεία του ΕΤΕΚ (Οδός Κερβέρου 8, 1016 Λευκωσία) ή μέσω ταχυδρομείου (Τ.Θ. 21826, 1513 Λευκωσία), από κοινού με κατάλληλη επιχείρηση ή οργανισμό, το σχετικό έντυπο αίτησης μαζί με απαραίτητα δικαιολογητικά.

Το Έργο θα εφαρμοστεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021 ή μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, ενώ υπάρχει πιθανότητα επέκτασης της εφαρμογής του και πέραν του 2021. Νοείται ότι στην παρούσα φάση θα γίνονται εντάξεις επιλέξιμων πτυχιούχων στο Έργο, των οποίων η άσκηση θα αρχίζει το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020. Ο συνολικός Προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα €6.000.000 και στόχος είναι η συμμετοχή 600 Ασκούμενων Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών.

Στην ιστοσελίδα του Επιμελητηρίου (www.etek.org.cy) έχουν ήδη αναρτηθεί βασικές πληροφορίες που αφορούν το Έργο, σε σχέση με τις απαιτήσεις, τις διαδικασίες που θα τηρηθούν κ.ο.κ.

Επειδή αποτελεί προϋπόθεση για ένταξη στο Έργο η αναγνώριση των ακαδημαϊκών προσόντων κάθε αιτητή στην Αρχιτεκτονική ή την Πολιτική Μηχανική, οι εν δυνάμει επιλέξιμοι αρχιτέκτονες ή πολιτικοί μηχανικοί που πληρούν τις υπόλοιπες προϋποθέσεις που προαναφέρονται και ενδιαφέρονται να ενταχθούν στο Έργο θα πρέπει να φροντίσουν να προχωρήσουν το συντομότερο δυνατό στις απαραίτητες διαδικασίες για επίσημη έγκριση/αναγνώριση των ακαδημαϊκών τους προσόντων από το ΕΤΕΚ.

Χριστόδουλος Χατζηδουσσέας
Ηλεκτρολόγος και Ηλεκτρονικός Μηχανικός
Μηχανικός Πληροφορικής
Διευθυντής ΕΤΕΚ

Ο «Ελβετικός Σουγιάς» της Καινοτομίας: Δημόσια Πολιτική - Επιχειρηματικότητα - Ισότητα

Σύμφωνα με την Έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ για το Χάσμα μεταξύ των Φύλων, η Κύπρος έπεσε στην 92η θέση το 2017 σε σύγκριση με την 84η θέση το 2016 σε σύνολο 144 χωρών. Αντίθετα η κατάταξη της Ελλάδας βελτιώθηκε από την 92η θέση το 2016 στην 78η θέση το 2017. Σύμφωνα με την εν λόγω έρευνα, η Κύπρος κατατάσσεται σε χειρότερη θέση από χώρες όπως είναι η Κένυα, το Μπαγκλαντές, η Ουγκάντα, η Μογγολία, η Ζιμπάμπουε, η Γκάνα, η Αλβανία, η Μολδαβία, η Τανζανία, η Σενεγάλη, η Μποτσουάνα κ.ά.

Ειδικότερα, στον δείκτη «πολιτική χειραφέτηση» η Κύπρος βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις της παγκόσμιας κατάταξης (115η θέση το 2017 σε σύγκριση με την 105η θέση το 2016). Στον δείκτη «υγεία και επιβίωση» η θέση της Κύπρου διορίσθησε 55 θέσεις, από την 71η θέση το 2016 στην 126η θέση το 2017. Στον δείκτη «πολιτική χειραφέτηση» η Ελλάδα βρίσκεται στην 88η θέση το 2017 σε σύγκριση με την 101η θέση το 2016 ενώ στον δείκτη «υγεία και επιβίωση» είναι στην 89η θέση το 2017 σε σύγκριση με την 54η θέση το 2016.

Ο Klaus Schwab –ιδρυτής και εκτελεστικός διευθυντής του World Economic Forum– απευθύνει ένα πολύ σαφές μήνυμα: «Περνάμε από την εποχή του καπιταλισμού στην εποχή που θα κυριαρχεί το ταλέντο. Η ανταγωνιστικότητα σε εθνικό και επιχειρηματικό επίπεδο θα καθοριστεί περισσότερο από ποτέ από την καινοτομία ικανότητα μιας χώρας ή μιας εταιρείας. Σε αυτό το νέο πλαίσιο, η ενσωμάτωση των γυναικών, ως υπολογισμών δυνάμεων, στην ομάδα των ταλαντούχων είναι εκ των ων ουκ άνευ». Όπως υπογραμμίζει ο Klaus Schwab, οι γυναίκες προσθέτουν στο καινοτομικό τοπίο δεξιότητες, ιδέες και οπτικές που είναι κρίσιμες για την αντιμετώπιση των πολλαπλών προκλήσεων και την αξιοποίηση των νέων ευκαιριών.

Κοινωνική Δικαιοσύνη

Στον Ευρωπαϊκό Δείκτη Κοινωνικής Δικαιοσύνης 2017 (αποτελείται από έξι παραμέτρους) η Κύπρος κατατάσσεται στην 21η θέση μεταξύ των 28 κρατών μελών, ενώ η Ελλάδα βρίσκεται στην 28η θέση. Ειδικότερα, στις παραμέτρους «ισότητα μεταξύ των γενεών» και «πολιτική για τις οικογένειες» (family policy) η Κύπρος και η Ελλάδα καταλαμβάνουν τις δύο τελευταίες θέσεις.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Δείκτη Βιώσιμης Ανταγωνιστικότητας 2017 του Οργανισμού SolAbility, η Κύπρος κατρακύλησε από την 61η θέση το 2013 στην 97η θέση το 2017 (πτώση 36 θέσεων). Αντίθετα, την ίδια περίοδο η Μάλτα σημείωσε βελτίωση, από την 45η θέση το 2013 στην 38η θέση το 2017. Η Ελλάδα επίσης σημείωσε βελτίωση, από την 56η θέση το 2013 στην 48η θέση το 2017. Στον πυλώνα

Τόσο η Ελλάδα όσο και η Κύπρος χρειάζονται ευρείες μεταρρυθμίσεις που να διαχέονται σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής

«αποδοτικότητα διακυβέρνησης» για το 2017 η Κύπρος κατατάσσεται μόλις στην 89η θέση σε σύγκριση με την 22η θέση που καταλαμβάνει η Μάλτα (η Ελλάδα βρίσκεται στην 92η θέση).

Στην παράμετρο «απόδοση των πολιτικών» (policy performance) του Δείκτη Βιώσιμης Διακυβέρνησης 2017 (Ινστιτούτο Bertelsmann Stiftung) η Κύπρος κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις –ανάμεσα σε 41 χώρες της ΕΕ και του ΟΟΣΑ– μαζί με το Μεξικό, την Τουρκία και την Ελλάδα. Στον κεντρικό πυλώνα «διακυβέρνηση» (αποτελείται από δεκατρείς επιμέρους δείκτες) η Κύπρος βρίσκεται στην 41η και τελευταία θέση.

Με βάση την Έκθεση Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας 2017-2018 του World Economic Forum, στον κομβικής σημασίας δείκτη «δυνατότητα για καινοτομία» η Κύπρος βούλιαξε στις τελευταίες θέσεις, από την 40η θέση που βρισκόταν το 2009-2010 στην 110η θέση το 2017-2018 (πτώση ρεκόρ 70 θέσεων). Αντίθετα, στον εν λόγω δείκτη η Ελλάδα βελτιώθηκε κατά 16 θέσεις (από την 101η θέση το 2009-2010 στην 85η θέση το 2017-2018). Το Ισραήλ ανέβηκε από την 8η θέση το 2009-2010 στην 3η θέση το 2017-2018. Η Μάλτα επίσης σημείωσε άνοδο 24 θέσεων, από τη θέση 61 την περίοδο 2009-2010 στη θέση 37 το 2017-2018.

Γραφειοκρατία

Όταν οι επιδόσεις και οι δυνατότητες μιας χώρας να καινοτομεί υστερούν σημαντικά, η όποια προσπάθεια για μεταρρύθμιση είναι αναποτελεσματική και αντιαναπτυξιακή. Η «δυνατότητα για καινοτομία» επηρεάζει τους διάφορους μακροοικονομικούς και μικροοικονομικούς παράγοντες, την εθνική ανταγω-

νιστικότητα καθώς και άλλες σημαντικές για την ανάπτυξη παραμέτρους όπως είναι η γραφειοκρατία.

Σύμφωνα με την Έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας «Doing Business Report 2018» η γραφειοκρατία στην Κύπρο χειροτερεύει. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι με βάση την εν λόγω έκθεση, για την έκδοση οικοδομικής άδειας στην Κύπρο χρειάζονται 507 μέρες, όταν στην Κορέα αυτό γίνεται σε 27,5 μέρες (η Κύπρος καταλαμβάνει μόλις την 120η θέση σε σύνολο 190 χωρών, με την Ελλάδα να είναι στην 58η θέση και τη Μάλτα στην 45η θέση).

Όπως υπογραμμίζει ο David Halpern –πρώην επικεφαλής της μεταρρύθμισης στο Ηνωμένο Βασίλειο– το ερώτημα που πρέπει να έχει πάντοτε κατά νου η δημόσια διοίκηση στον σχεδιασμό των πολιτικών είναι «Μπορούμε να το κάνουμε πιο εύκολο για τους πολίτες».

Οι επιχειρήσεις και ο ιδιωτικός τομέας είναι οι μηχανές της καινοτομίας. Όμως οι καινοτομικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων επηρεάζονται, σε μεγάλο βαθμό, από τις πολιτικές καινοτομίας και τον ρόλο των θεσμών. Η ένταση της καινοτομίας εξαρτάται από την αλληλεπίδραση μεταξύ των στρατηγικών του ιδιωτικού τομέα και των πολιτικών του δημόσιου τομέα – ρυθμιστικό πλαίσιο, κίνητρα κ.ά.

Τόσο η Ελλάδα όσο και η Κύπρος χρειάζονται ευρείες μεταρρυθμίσεις ➤

που να διαχέονται σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Οι κανονισμοί και οι διαδικασίες πρέπει να ανασχεδιαστούν ώστε να έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο και λιγότερα διοικητικά βάρη. Απαιτούνται θεσμικές μεταρρυθμίσεις με στόχο την απλοποίηση της γραφειοκρατίας και τη δημιουργία ενός φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Είναι επιτακτική ανάγκη η αλλαγή κουλτούρας στη συμπεριφορά της πολιτείας απέναντι στους πολίτες.

Οι συχνές εκλογικές αναμετρήσεις ενθαρρύνουν την τέχνη του εφικτού και των βραχυπρόθεσμων λύσεων εις βάρος της επιστημοσύνης και των μακρόπνοων λύσεων. Στο πλαίσιο μιας μεταρρυθμιστικής προσπάθειας, οι αλλαγές/βελτιώσεις πρέπει να είναι μη αναστρέψιμες. Το ερώτημα είναι κατά πόσο υπάρχουν οι δομές, η οργανωσιακή κουλτούρα και η δημιουργική ηγεσία που να διασφαλίζουν τη σωστή πορεία και την επέκταση των αποτελεσμάτων και στο προβλεπτό μέλλον.

Στο βιβλίο του «Ανισότητα» ο οικονομολόγος Anthony Atkinson σημειώνει ότι «Όταν λαμβάνει αποφάσεις για να υποστηρίξει την καινοτομία –είτε αυτές αφορούν τη χρηματοδότηση, την αδειοδότηση, τη ρύθμιση των αγορών, τις προμήθειες ή την εκπαίδευση– το κράτος πρέπει να λαμβάνει ρητά υπόψη του τις διανεμητικές επιπτώσεις. Η κατεύθυνση της τεχνολογικής αλλαγής πρέπει να είναι σαφής μέριμνα των υπεύθυνων για τη χάραξη πολιτικής και να ενθαρρύνει την καινοτομία τέτοιου τύπου που να αυξάνει την απασχολησιμότητα των εργαζομένων και να δίνει έμφαση στην ανθρώπινη διάσταση της παροχής υπηρεσιών».

Η Ελλάδα και η Κύπρος δεν έχουν έλλειμμα δυναμικού. Διαθέτουμε κορυφαίους ερευνητές, επιχειρηματίες, και εταιρείες σε παγκόσμιο επίπεδο και μοναδικές δυνάμεις όσον αφορά τις αξίες, τον πολιτισμό και τη δημιουργικότητα. Συγκριτικά πλεονεκτήματα η γεωπολιτική αξία και ο φυσικός πλούτος της Ελλάδας και της Κύπρου.

Πρέπει να στηριχθούμε στα ισχυρά μας σημεία και να αντιμετωπίσουμε με αποφασιστικότητα τις αδυναμίες μας:

- Τις ανεπαρκείς επενδύσεις στο γνωστικό μας κεφάλαιο.
- Τις δυσκολίες στην εξεύρεση χρηματοδότησης.
- Τη χαμηλή απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων από την Κύπρο για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Αντίθετα, η Ελλάδα βρίσκεται για τρίτη συνεχόμενη χρονιά στην κορυφή της Ευρώπης στην απορρόφηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων. Πρέπει να αυξηθούν οι επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία και να χρηματοδοτούνται περισσότερα ερευνητικά προγράμματα. Στην Ελλάδα το ποσοστό δαπανών για Έρευνα & Ανάπτυξη ανέρχεται στο 0,99% του ΑΕΠ, με την Κύπρο να εξακολουθεί να έχει μία από τις χαμηλότερες επιδόσεις (0,46%) συγκριτικά με τον μέσο όρο στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2,3%).
- Η συνεργασία του κόσμου της επιστήμης με τον κόσμο των επιχειρήσεων πρέπει να βελτιωθεί, να αρθούν τα εμπόδια και να δοθούν κίνητρα.

- Παρατηρείται κατακερματισμός προσπαθειών και δαπανηρή επανάληψη εργασιών. Πρέπει να αναλύνουμε τους πόρους μας πιο ορθολογικά και να επιτύχουμε την κρίσιμη μάζα.

- Υπάρχει χάσμα ανάμεσα στη στρατηγική και την υλοποίηση. Υλοποίηση σημαίνει οι πολίτες να δουν και να νιώσουν τη διαφορά και όχι απλή εξαγγελία κάποιας πολιτικής ή ψήφιση ενός νόμου.

Η Kate Raworth, στο βιβλίο της *Doughnut Economics*, τονίζει την ανάγκη ο σχεδιασμός της οικονομίας να είναι καταναλωτικός και αναγεννητικός (*distributive and regenerative by design*). Πρέπει να δημιουργήσουμε θεσμούς και κίνητρα και να εφαρμόσουμε καινοτόμες πολιτικές που να ενισχύουν την ανταπόδοση σε κοινωνικό επίπεδο. Χρειάζεται να σχεδιάσουμε οικονομικές πολιτικές και θεσμικές καινοτομίες που θα απελευθερώσουν τις τεράστιες δυνατότητες του αναγεννητικού, κυκλικού μοντέλου οικονομίας.

Μετά από πολύχρονη έρευνα έχω αναπτύξει ένα νέο υπόδειγμα καινοτομίας το οποίο βοηθά τις δημόσιες υπηρεσίες και τις επιχειρήσεις να παράγουν περισσότερες και καλύτερες καινοτομίες. Το νέο αυτό στρατηγικό εργαλείο μπορεί να χαρακτηριστεί ως ο «Ελβετικός Σουγιάς» της καινοτομίας λόγω των πολλών και διαφορετικών εφαρμογών του τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Αποτελεί μια δυναμική και ευέλικτη πλατφόρμα η οποία:

- Συνδυάζει δημιουργικά τους τέσσερις βασικούς τύπους καινοτομίας (καινοτομία προϊόντος, καινοτομία διαδικασίας, οργανωσιακή καινοτομία και καινοτομία μάρκετινγκ).
- Στηρίζεται στη διατμηματική (*cross-functional*) προσέγγιση.
- Χρησιμοποιεί τη Μεταφορική Αναλογία ως την κύρια δημιουργική τεχνική για την ανάπτυξη νέων ιδεών και καινοτόμων λύσεων.
- Αξιοποιεί τις ψηφιακές τεχνολογίες (ανάλυση δεδομένων, αλγόριθμοι πρόβλεψης, εντοπισμός μοτίβων) για επιτάχυνση της καινοτομίας.

Το νέο αυτό Μοντέλο Καινοτομίας –η πρώτη επίσημη παρουσίασή του θα γίνει στις αρχές του 2018– μπορεί να παράγει καινοτομίες σε πραγματικό χρόνο και με σχεδόν μηδενικό οριακό κόστος, αξιοποιώντας τις τεράστιες δυνατότητες της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης. Η 4η Βιομηχανική Επανάσταση είναι η επανάσταση της ρομποτικής, της τρισδιάστατης εκτύπωσης, της νανοτεχνολογίας, του Διαδικτύου των Πραγμάτων, των Μεγάλων Δεδομένων, της ανάλυσης των δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, της μοναδικότητας των αλγορίθμων, της καινοτομίας με μια λέξη.

Η καινοτομία

α) Δημιουργεί νέα προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, νέες επιχειρήσεις, νέες βιομηχανίες, νέες αγορές και νέες ποιότητες θέσεις εργασίας.

β) Βελτιώνει την αποδοτικότητα. Ακόμη και μικρές αλλαγές μπορούν να αποφέρουν τεράστια οφέλη και σημαντικές εξοικονομήσεις.

γ) Μεγιστοποιεί τον αντίκτυπο των δημοσίων πολιτικών.

δ) Αναπτύσσει νέες λύσεις στα κοινωνικά προβλήματα (Κοινωνική Καινοτομία).

ε) Παράγει συνεργιστικά οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική αξία.

στ) Συμβάλλει άμεσα και πολλαπλασιαστικά στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Νίκος Γ. Σύκας

Σύμβουλος Στρατηγικής & Καινοτομίας

ΠΡΩΤΗ Η ΚΥΠΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ

Τεράστιο ενδιαφέρον Κυπρίων ερευνητών για το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»

Σε μια κατάμεστη αίθουσα πραγματοποιήθηκε, στις 16 Ιανουαρίου, στη Λευκωσία η εκδήλωση «HORIZON 2020 Cyprus National Event: Work Programmes 2018-2020 and Towards FP9» την οποία διοργάνωσε το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ). Στόχος της εκδήλωσης ήταν η ενημέρωση των ερευνητών και καινοτόμων επιχειρήσεων για τις νέες ευκαιρίες διεκδίκησης χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» για την περίοδο 2018-2020, η αποτίμηση για τη μέχρι στιγμής πορεία της Κύπρου στο Πρόγραμμα καθώς και η παρουσίαση των εξελίξεων για τη δομή και το περιεχόμενο που θα έχει το 9ο Πρόγραμμα Πλαίσιο της ΕΕ, το οποίο θα διαδεχθεί τον «Ορίζοντα 2020».

Στην παρουσίαση παρευρέθηκαν πέραν των 500 ατόμων ενώ το παρών τους έδωσαν, μεταξύ άλλων, ο υπουργός Οικονομικών κ. Χάρης Γεωργιάδης, ο πρόεδρος της Βουλής κ. Δημήτρης Συλλούρης, βουλευτές και επιφανείς παράγοντες του επιχειρηματικού και πολιτικού κόσμου της Κύπρου.

Όπως τονίστηκε στην εκδήλωση, η Κύπρος κατατάσσεται πρώτη στην κατά κεφαλή προσέλκυση κονδυλίων από το μεγαλύτερο Πρόγραμμα χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας στην Ευρώπη, τον «Ορίζοντα 2020», με τη συμμετοχή κυπριακών φορέων σε 245 προγράμματα.

Στον χαιρετισμό του ο υπουργός Οικονομικών κ. Χάρης Γεωργιάδης αναφέρθηκε στην επιτυχημένη πορεία της Κύπρου στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» με τη χρηματοδότηση των κυπριακών φορέων να φθάνει περίπου τα €90 εκατ. Συγκεκριμένα, ο κ. Γεωργιάδης δήλωσε πως «Είμαστε ιδιαίτερα ικανοποιημένοι για τις επιδόσεις της Κύπρου μέχρι στιγμής που την κατατάσσουν στην πρώτη θέση στην καθαρή κατά κεφαλή αναδιανεμητική επίδραση. Σε πραγματικούς αριθμούς, αυτό σημαίνει ότι η Κύπρος για κάθε ευρώ που συνεισφέρει στο Πρόγραμμα λαμβάνει πίσω περισσότερα από τρία». Ακολούθως, ο κ. Γεωργιάδης σημείωσε ότι οι επιδόσεις της Κύπρου καταδεικνύουν την υψηλή ποιότητα της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας της χώρας, η οποία, όπως τόνισε, είναι σε θέση να ανταγωνιστεί τους καλύτερους σε ευρωπαϊ-

*€88 εκατ. άντλησαν
μέχρι στιγμής οι
κυπριακοί φορείς από το
Πρόγραμμα*

κό επίπεδο. Καταλήγοντας, επεσήμανε πως στο πλαίσιο μιας κοινής προσπάθειας θα πρέπει να θέσουμε τον πήχη ψηλά και να ενθαρρύνουμε τη δημιουργία πραγματικής κουλτούρας καινοτόμου επιχειρηματικότητας στην Κύπρο.

Από την πλευρά του, ο πρόεδρος του ΔΣ του ΙΠΕ και γενικός διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΕΠΣΑ) κ. Γιώργος Γεωργίου σημείωσε ότι η συμμετοχή της Κύπρου στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» επηρέασε θετικά την κυπριακή οικονομία, συμβάλλοντας στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την αντιμετώπιση βασικών κοινωνικών προκλήσεων. Παράλληλα, ο κ. Γεωργίου ανέφερε ότι «Η ερευνητική κοινότητα ενισχύθηκε αφενός μέσω της σημαντικής χρηματοδότησης και αφετέρου μέσω της δημιουργίας δικτύων συνεργασίας που οδήγησε σε συμπράξεις για μεγαλύτερα έργα».

Στην εκδήλωση συμμετείχαν πέραν των 30 εμπειρογνομώνων από την Κύπρο και τον ευρωπαϊκό χώρο, οι οποίοι παρουσίασαν τα νέα Προγράμματα Εργασίας 2018-2020 του «Ορίζοντα 2020», συνολικού προϋπολογισμού 30 δις, σε 11 ξεχωριστές θεματικές ενότητες που καλύπτουν ευρύ φάσμα επιστημονικών τομέων. Τα νέα Προγράμματα που παρουσιάστηκαν καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τις τεχνολογίες της πληροφορι-

κής και των επικοινωνιών, την ενέργεια, τα κοινωνικά θέματα, την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν τα πρακτικά εργαστήρια, μέσω των οποίων οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με θέματα όπως η ετοιμασία και η υποβολή επιτυχημένων προτάσεων, η ετοιμασία επιχειρηματικού πλάνου για συγκεκριμένα προγράμματα, οι δυνατότητες αξιοποίησης των ηλεκτρονικών εργαλείων του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και του Enterprise Europe Network καθώς και οι διαδικασίες πραγματοποίησης κλινικών δοκιμών σε έργα του τομέα της υγείας. Ταυτόχρονα, στον χώρο του συνεδρίου, το κοινό είχε τη δυνατότητα να συναντήσει αρμόδια στελέχη του ΙΠΕ για το Enterprise Europe Network και τα Εθνικά Σημεία Επαφής του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

Το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» είναι το μεγαλύτερο πρόγραμμα της ΕΕ για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας με συνολικό προϋπολογισμό €80 δις για την περίοδο 2014-2020.

Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) αποτελεί τον εθνικό φορέα, αρμόδιο για την υποστήριξη και προώθηση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας στην Κύπρο. Η υλοποίηση της αποστολής του επιτυγχάνεται μέσα από τον σχεδιασμό και τη διαχείριση προγραμμάτων επιχορήγησης ερευνητικών έργων και καινοτομικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με την υποστήριξη της ένταξης Κυπρίων ερευνητών σε ερευνητικές δραστηριότητες στον ευρωπαϊκό και τον διεθνή χώρο.

Συντήρηση = iMaint

Μεγαλύτερο Κέρδος • Μικρότερο Κόστος • Άμεσος Έλεγχος

• iMaint

Διαχείριση εξοπλισμού και συντήρησης σε Βιομηχανίες, Νοσοκομεία, Ξενοδοχεία, Δημόσιες Επιχειρήσεις. Ένα αποτελεσματικό και πρακτικό εργαλείο για **την καλύτερη διαχείριση του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεών σας**, τον **αποτελεσματικό έλεγχο** και τη **μείωση του κόστους** συντήρησης.

• iMaint/eng.

Διαχείριση πελατών, service και έργων για εταιρίες που παρέχουν υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης. Αυξήστε τις πωλήσεις και τα κέρδη σας. Αποκτήστε ικανοποιημένους και πιστούς πελάτες και αυξήστε την **παραγωγικότητα** του τεχνικού τμήματος.

Mobile App • Πρόσβαση από παντού • Data Analytics

 βιομηχανίες
 νοσοκομεία
 ξενοδοχεία

 service
 κέρδη
 παραγωγικότητα

Επιλέξτε κι εσείς τη λύση στη συντήρηση που χρησιμοποιούν οι:

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ • ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ • FRIESLAND CAMPINA • VIKOS - Ηπειρωτική Βιομηχανία Εμφιαλώσεων • CASINO LOUTRAKI • ALDEMAR • ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ
• Όμιλος ΥΓΕΙΑ • ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ • INMAINT • NIGICO • SYCHEM • ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ • ΣΤΕΓΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΤΕΧΝΩΝ
και πολλές άλλες μικρές και μεγάλες εταιρίες.

Παγκόσμιο ρεκόρ στις εταιρικές δαπάνες για Έρευνα & Ανάπτυξη

Σύμφωνα με ανάλυση που διεξήγαγε η Strategy& της PwC, οι ετήσιες δαπάνες 1.000 κορυφαίων δημόσιων εταιρειών παγκοσμίως για Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α), ξεπέρασαν φέτος τα \$700 δις. Η ανάλυση διαπιστώνει ανάκαμψη των εταιρικών δαπανών για Ε&Α τον περασμένο χρόνο, με σταθερή αύξηση της τάξης του 3%, σε σύγκριση με αύξηση μικρότερη του 1% τα προηγούμενα χρόνια.

Ωστόσο, στο πλαίσιο παγκόσμιας έρευνας ανάμεσα σε 562 εκτελεστικά στελέχη, οι επικεφαλής των τμημάτων Ε&Α εξέφρασαν ανησυχίες για την αυξανόμενη ρητορική του οικονομικού εθνικισμού και τον πιθανό αντίκτυπο της στην επιλογή χωρών για επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη και στον τρόπο υλοποίησης της καινοτομίας. Το 52% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι η γενικότερη τάση του οικονομικού εθνικισμού θα έχει μέτριο ή σημαντικό αντίκτυπο στις προσπάθειες των εταιρειών τους στον τομέα της Ε&Α.

Κορυφαίες εταιρείες δραστηριοποιούνται εδώ και δεκαετίες στον τομέα της Ε&Α σε χώρες εκτός της έδρας τους. Το 2015, το 94% των κορυφαίων οργανισμών υλοποίησε δραστηριότητες Ε&Α σε πολλαπλές δικαιοδοσίες. Ωστόσο, ως αποτέλεσμα της ολοένα και μεγαλύτερης έμφασης που δίνεται αφενός στους κανονισμούς και τις πολιτικές που αφορούν την έκδοση θεωρήσεων (visas) και τη μετακίνηση του εργατικού δυναμικού, και αφετέρου στους κανονισμούς που διέπουν την ανταλλαγή γνώσεων και τεχνολογίας, ορισμένες εταιρείες αμφισβητούν σήμερα τη βιωσιμότητα των ολοκληρωμένων παγκόσμιων δικτύων καινοτομίας τους.

Το 33% σχεδόν των εκτελεστικών στελεχών

Ε&Α που συμμετείχαν στην έρευνα αναφέρει ότι οι επιπτώσεις του οικονομικού εθνικισμού είναι ήδη αισθητές στην απόκτηση ή διατήρηση ταλαντούχου ανθρώπινου δυναμικού λόγω των περιορισμών στην έκδοση θεωρήσεων και στην εξασφάλιση άδειας εργασίας, με αποτέλεσμα είτε να χάνουν εργαζόμενους, είτε να έχουν πρόσβαση σε λιγότερο ταλαντούχο ανθρώπινο δυναμικό ή να κάνουν περισσότερες προσλήψεις από την τοπική αγορά εργασίας.

Global Innovation 1000

Η έρευνα Global Innovation 1000 της Strategy&, που διεξάγεται για 13η χρονιά, αναλύει τις δαπάνες των 1.000 δημόσιων εταιρειών με τις μεγαλύτερες εταιρικές δαπάνες σε Ε&Α.

Σύμφωνα με την έρευνα, η Amazon είναι η εταιρεία με τις μεγαλύτερες δαπάνες σε Ε&Α. Είναι η πρώτη φορά που στην κορυφή της κατάταξης βρίσκεται εταιρεία υψηλής τεχνολογίας, ενώ άξιο αναφοράς είναι και το γεγονός ότι και οι τέσσερις πρώτες εταιρείες της κατάταξης δραστηριοποιούνται στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας.

Σεμινάριο: Επιδοτούμενα Προγράμματα για τη Δημιουργία Νέων Επιχειρήσεων

Η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο ως μέλος του Enterprise Europe Network και το Κέντρο Πληροφόρησης Europe Direct Δήμου Λάρνακας διοργανώνουν ενημερωτικό σεμινάριο με θέμα: "Επιδοτούμενα Προγράμματα για τη Δημιουργία Νέων Επιχειρήσεων". Τετάρτη 14 Φεβρουαρίου 2018, 10:30-13:30.

- Ενίσχυση της Νεανικής και της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας

- Leader 2014-2020 Γεωργίας
- Leader 2014-2020 Αλιείας

Στο αναπαλαιωμένο κτίριο της πρώην Οθωμανικής Τράπεζας, Βασιλέως Παύλου και Ζήνωνος Κιτιέως αρ. 1 στη Λάρνακα.

Δηλώσεις συμμετοχής με όλα τα στοιχεία επικοινωνίας σας μέχρι τις 12 Φεβρουαρίου 2018 στον σύνδεσμο <https://goo.gl/forms/WStAFGcmPqwcprzVW2>

Για πληροφορίες: τηλ. 22889752 ή με email στο stalo@ccci.org.cy, www.eudirectlarnaca.eu. Πρόσκληση και το πρόγραμμα: <http://etek.org.cy/site-event-688-45-el.php>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Περιορισμός χρήσης επικίνδυνων χημικών ουσιών σε τατουάζ και μόνιμο μακιγιάζ

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει υποβληθεί πρόταση για εισαγωγή νέου περιορισμού για την απαγόρευση χρήσης καρκινογόνων, μεταλλαξιογόνων, τοξικών για την αναπαραγωγή και αλλεργιογόνων χημικών ουσιών σε βαφές τατουάζ και σε προϊόντα μόνιμου μακιγιάζ. Ο προτεινόμενος περιορισμός θα ενταχθεί στο Παράρτημα XVII του Ευρωπαϊκού Κανονισμού με αρ. 1907/2006 (REACH).

Σε συγκεκριμένη μελέτη αναφέρθηκε ότι 68% των ατόμων με τατουάζ παρουσίασαν δερματικά προβλήματα. Τα μελάνια τατουάζ και το μόνιμο μακιγιάζ μπορεί να περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες οι οποίες είναι γνωστό ή υπάρχουν υπόνοιες ότι προκαλούν καρκίνο, γενετικές μεταλλάξεις, τοξικές επιδράσεις στην αναπαραγωγή, αλλεργίες ή άλλες δυσμενείς επιδράσεις στους ανθρώπους. Λόγω της έλλειψης επαρκών πληροφοριών σχετικά με τα μελάνια τατουάζ και το μόνιμο μακιγιάζ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA) να αξιολογήσει τους κινδύνους από τις χημικές ουσίες που αυτά περιέχουν και να εξετάσει την ανάγκη επιβολής περιορισμών στη χρήση τους σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σχετικές μελέτες έχουν δείξει ότι τα έγχρωμα σωματίδια μεταφέρονται μέσω του αίματος στο εσωτερικό του σώματος, στο ήπαρ και στους λεμφαδένες, πιθανώς εκθέτοντας και άλλα εσωτερικά όργανα σε επικίνδυνες χημικές ουσίες. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έχουν πρόσβαση στον φάκελο του προτεινόμενου περιορισμού και να υποβάλουν σχόλια μέσω της ακόλουθης ιστοσελίδας του ECHA: <http://echa.europa.eu/el/restrictions-under-consideration>

Αρχικά σχόλια μπορούν να υποβληθούν μέχρι την 16η Φεβρουαρίου 2018, ενώ η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή σχολίων είναι η 20η Ιουνίου 2018. Περισσότερες πληροφορίες 22405609, 22405608, <https://echa.europa.eu/el/chemicals-in-our-life/hot-topics/tattoo-inks>

Ενδιαφέρουσα συνέντευξη του δημάρχου Λευκωσίας για την Πλατεία Ελευθερίας

Σε μία ενδιαφέρουσα συνέντευξή του στην ειδησεογραφική ιστοσελίδα Reporter.com.cy, ο δήμαρχος Λευκωσίας Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης απάντησε σε πολλές ερωτήσεις για τα τεχνικά και τα ιστορικά χαρακτηριστικά του έργου. Μιλώντας στον Reporter, ο δήμαρχος αναφέρθηκε στις λανθασμένες αντιλήψεις που επικρατούν γύρω από το μεγαλεπήβολο αυτό έργο, εξηγεί γιατί δεν πρέπει να γίνονται συγκρίσεις με τα έργα του ιδιωτικού τομέα αλλά και γιατί πρέπει να νιώθουμε περήφανοι που δεσπόζει στο κέντρο της Λευκωσίας.

Σημειώνει, επίσης, ότι «από τις εργασίες που απομένουν, οι σημαντικότερες αφορούν το δυτικό στηθαίο της γέφυρας και την κατασκευή των μαρμάρινων γλυπτών που θα τοποθετηθούν στα υδάτινα στοιχεία, τα οποία αποφασίστηκε να κατασκευαστούν στο εξωτερικό, λόγω μεγαλύτερης εξειδίκευσης και εμπειρίας».

Σε άλλα σημεία της συνέντευξης ο κ. Γιωρκάτζης αναφέρει: «Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι το έργο δεν κατασκευάζεται έξι χρόνια. Θέλω να θυμίσω ότι τα πρώτα σχεδόν τρία χρόνια είχαν κατασκευαστεί –με πολλές ταλαιπωρίες και διαφωνίες μεταξύ αρχιτέκτονα και εργολάβου– λίγες μόνο κολόνες και ότι αναγκαστήκαμε να διακόψουμε το συμβόλαιο με τον πρώτο εργολάβο, να επαναπροκηρύξουμε το έργο και να το κατακυρώσουμε σε άλλον εργολάβο για να μπορέσει να υλοποιηθεί. Ο δεύτερος εργολάβος μήκτε στο εργοτάξιο αρχές του 2015. Κατά συνέπεια, η πλατεία ουσιαστικά κατασκευάζεται σε συνεχή ροή τα τελευταία περίπου τρία χρόνια και βρίσκεται πολύ κοντά στην ολοκλήρωσή της. Προχωρήσαμε σε αυτή την απόφαση (να διακόψουμε το συμβόλαιο και να επαναπροκηρύξουμε το έργο) ώστε να διορθωθεί και ο προϋπολογισμός του έργου με απόλυτη διαφάνεια».

Σε άλλο σημείο ο δήμαρχος Λευκωσίας τονίζει ότι: «Οι μεγάλες καθυστερήσεις είχαν παρατηρηθεί στα αρχικά στάδια, λόγω της ανεύρεσης αρχαιοτήτων, αλλά και αργότερα, πριν και κατά τη διακοπή του συμβολαίου με τον πρώτο εργολάβο, την επαναπροκήρυξη του έργου και την ανάθεσή του σε νέα εργοληπτική εταιρεία. Στη συνέχεια, από τη μέρα που ανέλαβε ο νέος εργολάβος, άλλαξαν όντως κάποιες ημερομηνίες,

αλλά αυτό έγινε όταν προστέθηκε έργο (δηλαδή όγκος εργασιών) και όταν προέκυψαν τεχνικές και κατασκευαστικές δυσκολίες. Όλα τα έργα αυτού του επιπέδου έχουν δυσκολίες. Ειδικά τα έργα της Ζάχα Χαντίντ που είναι γνωστά για την ασύμμετρη γεωμετρία, τις πολλές καμπύλες και την ιδιαίτερη ρευστότητά τους. Στόχος μας και δουλειά μας είναι να βρίσκουμε λύσεις, να ξεπερνούμε τις δυσκολίες και να προχωρούμε. Και αυτό πράξαμε με τις σημαντικές αποφάσεις που λάβαμε, σε διάφορα στάδια εκτέλεσης του έργου».

Στην ερώτηση της δημοσιογράφου Άντρης Κούννου «Γιατί δεν επιλέχθηκε κάτι πιο απλό που θα μπορούσε να υλοποιηθεί πιο γρήγορα;», ο Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης είπε ότι δεν συμφωνεί με αυτή την άποψη. «Πιστεύω», τόνισε, «ότι ο Δήμος Λευκωσίας –επί δημαρχίας Μιχαλάκη Ζαμπέλα– ορθά επέλεξε να μην κατασκευάσει μια κοινή πλατεία, αλλά ένα έργο πρωτοποριακό, πιθανότατα της καλύτερης αρχιτέκτονος του 21ου αιώνα κι ένα έργο στο μεταίχμιο της αρχιτεκτονικής επιστήμης. Δεν συμφωνώ με την άποψη ότι εφόσον δεν υπήρχε η τεχνογνωσία δεν θα έπρεπε να αναλάβουμε το εγχείρημα. Επιβάλλε-

ται, πιστεύω, σε όλους τους τομείς κάποια έργα να είναι πρωτοποριακά. Αναγνωρίζω ότι αυτή η επιλογή κουβαλά μαζί της μεγάλες δυσκολίες, αλλά μόνον έτσι θα γίνουμε καλύτεροι».

Είπε ακόμη ότι «το αρχιτεκτονικό γραφείο Zaha Hadid Architects, που έχει ετοιμάσει τη μελέτη και διαχειρίζεται την επίβλεψη του έργου, ως ένα από τα σημαντικότερα αρχιτεκτονικά γραφεία στον κόσμο, έχει δώσει έναν ιδιαίτερο σχεδιασμό στην ανάπτυξη του χώρου και έχει θέσει πολύ υψηλές προδιαγραφές και απαιτήσεις όσον αφορά την ποιότητα της κατασκευής και είναι αυστηρό για κάθε λεπτομέρεια. Είναι σημαντικό επίσης να αναφέρουμε ότι σχεδόν δύο χρόνια μετά τον θάνατο της Ζάχα Χαντίντ, και για πολλά ακόμη χρόνια, το έργο της θα συνεχίσει να μελετάται από τον κόσμο της αρχιτεκτονικής επιστήμης και οι εμβληματικές δημιουργίες της που ολοκληρώθηκαν ή υλοποιούνται θα τυγχάνουν τεράστιας προβολής παγκοσμίως. Πρέπει να είμαστε περήφανοι, πιστεύω, που η πλατεία Ελευθερίας περιλαμβάνεται σε αυτές τις δημιουργίες και που η Λευκωσία είναι ένα από τα σημεία του πλανήτη όπου θα δεσπόζει έργο της Ζάχα Χαντίντ».

Ευκαιρίες ενεργειακής αναβάθμισης μέσω του εργαλείου ENERFUND

Η ενεργειακή κατανάλωση στα κτίρια αποτελεί σημαντικό κομμάτι της παγκόσμιας ενεργειακής κατανάλωσης. Η ολοένα αυξανόμενη ενεργειακή κατανάλωση δημιουργεί αντίστοιχα αυξανόμενες πιέσεις για ενεργειακή βελτίωση των κτιρίων.

Το έργο ENERFUND, που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει στόχο την αύξηση των επενδύσεων ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων, παρέχοντας στους ενδιαφερόμενους τις απαραίτητες πληροφορίες με δεδομένα από τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης για τη χαρτογράφηση της ενεργειακής απόδοσης του ευρωπαϊκού κτιριακού αποθέματος. Απώτερος στόχος του έργου είναι να αξιοποιήσει την εμπειρία και τις γνώσεις των εταίρων από προηγούμενα έργα για την προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης, για την ανάπτυξη του εργαλείου του ENERFUND.

Πιο συγκεκριμένα το εργαλείο του ENERFUND απεικονίζει την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σε επίπεδο χώρας ή περιφέρειας και αξιολογεί τις επενδυτικές ευκαιρίες όσον αφορά την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων. Η ταξινόμηση των κτιρίων με βάση το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης, τους δείκτες κα-

τανάλωσης ενέργειας, τα περιθώρια εξοικονόμησης, τις πιθανές χορηγίες και το κόστος ενεργειακής αναβάθμισης είναι μερικές από τις πληροφορίες που παρέχει το εργαλείο στους ενδιαφερόμενους. Η δεύτερη έκδοση του εργαλείου είναι πλέον διαθέσιμη στο διαδίκτυο. Το εργαλείο έχει σχεδιαστεί ειδικά για: α) Χρηματοδοτικά ιδρύματα, που θέλουν να αποκτήσουν έγκυρες πληροφορίες και να εντοπίσουν καλύτερα νέες επενδυτικές ευκαιρίες, β) Εταιρείες παροχής ενεργειακών υπηρεσιών (ESCOs), υποστηρίζοντάς τες στον εντοπισμό νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και στην αξιολόγηση πιθανών εξοικονομήσεων ενέργειας σε συγκεκριμένα κτίρια, γ) Τοπικές αρχές, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν το εργαλείο για να αξιολογήσουν τις ενεργειακές αποδόσεις των κτιρίων στην περιοχή τους και να τις συγκρίνουν με άλλες περιοχές.

Μπορείτε να ανακαλύψτε αυτές τις ευκαιρίες ενεργειακής αναβάθμισης και να αποκτήσετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εργαλείο ENERFUND στην ιστοσελίδα <http://app.enerfund.eu/>

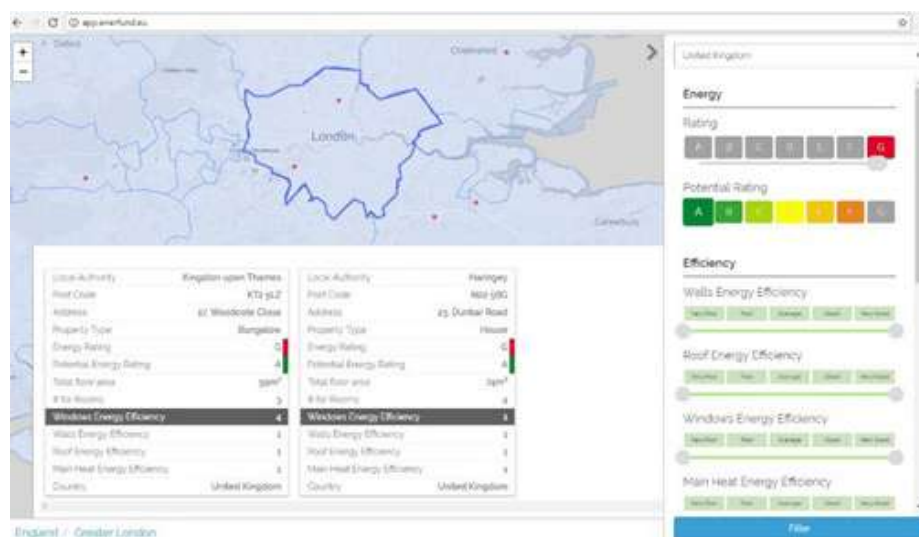
Το έργο διάρκειας 3 ετών, από την 01/02/2016 μέχρι τις 31/01/2019, έχει επικεφαλής εταίρο το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και αποτελείται

από 15 εταίρους που εκπροσωπούν 12 ευρωπαϊκά κράτη μέλη. Το εταιρικό σχήμα απαρτίζεται από πανεπιστήμια, ιδιωτικές εταιρείες με εξειδίκευση στην ανάπτυξη ψηφιακών βάσεων δεδομένων και χαρτογράφησης, κρατικούς φορείς, ενεργειακά γραφεία, μη κυβερνητικούς οργανισμούς καθώς και άλλα ιδρύματα. Οι εταίροι είναι οι ακόλουθοι: Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών (Κύπρος), Πανεπιστήμιο του Άλμπουργκ (Δανία), ENERMAP Ltd (Κύπρος), ENERGY ACTION LIMITED (Ιρλανδία), Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Δημόσιας Διοίκηση (Ρουμανία), Κέντρο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (Ρουμανία), SERA energy & resources E.U (Αυστρία), Ενεργειακό Κέντρο της Μπρατισλάβας (Σλοβακία), Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Ελλάδα), Severn Wye Energy Agency Ltd (Ηνωμένο Βασίλειο), Ινστιτούτο για τα Κτίρια στη Βαλένθια (Ισπανία), Οργανισμός Αειφόρας Ενεργειακής Ανάπτυξης (Βουλγαρία), Ινστιτούτο Jozef Stefan (Σλοβενία), ENERGIES 2050 (Γαλλία).

Στις 26-28 Ιουνίου 2017 πραγματοποιήθηκε στη Βαλένθια της Ισπανίας η τρίτη συνάντηση των εταίρων κατά την οποία συζητήθηκε η πρόοδος των αποτελεσμάτων του έργου. Το έργο βρίσκεται στα μέσα της περιόδου υλοποίησής του και η επόμενη συνάντηση αναμένεται να γίνει στη Νίκαια τον Φεβρουάριο του 2018.

Μέσα στους επόμενους μήνες θα διεξαχθεί μια σειρά από εργαστήρια και συναντήσεις τόσο με το ευρύτερο κοινό όσο και με τους ενδιαφερόμενους φορείς. Σκοπός είναι κυρίως να παρουσιαστούν τα χαρακτηριστικά του εργαλείου και να εκπαιδευτούν τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τις δυνατότητες του εργαλείου ENERFUND.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του έργου ENERFUND: www.enerfund.eu ή επικοινωνήστε με το Ενεργειακό Γραφείο στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@cea.org.cy και στο τηλέφωνο 22667716.

Ημερίδα «EXCELSIOR Τεχνική Συνάντηση με Εθνικούς Ενδιαφερόμενους»

Το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων σε συνεργασία με το Επισημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) διοργάνωσαν με επιτυχία την ημερίδα με θέμα «EXCELSIOR Τεχνική Συνάντηση με Εθνικούς Ενδιαφερόμενους: Τα οφέλη της παρατήρησης της Γης και των τεχνολογιών Διαστήματος για την Κύπρο και την Ανατολική Μεσόγειο» την Τετάρτη 13 Δεκεμβρίου 2017, στη Λεμεσό.

Η τεχνική συνάντηση για την ενημέρωση εθνικών ενδιαφερομένων (National Stakeholders) του προγράμματος EXCELSIOR έγινε με τη συμμετοχή εκπροσώπων από επιχειρήσεις, κρατικές υπηρεσίες, οργανωμένα σύνολα, μέλη επιμελητηρίων προερχόμενα από τους κλάδους της μηχανικής και της τεχνολογίας, της τοπογραφίας, της αρχιτεκτονικής αλλά και του πολιτισμού, των αρχαιοτήτων και του περιβάλλοντος. Σκοπός της συνάντησης ήταν η ενημέρωση των εθνικών ενδιαφερομένων για τις ευκαιρίες και τα οφέλη που η υλοποίηση του έργου EXCELSIOR θα προσφέρει στην Κύπρο και στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου καθώς και η χαρτογράφηση αναγκών και περιορισμών στη χρήση των τεχνολογιών διαστήματος.

Τη συνάντηση, που αποτελεί την αρχή ειδικότερων και πιο επισταμένων συναντήσεων που προτίθεται να διοργανώσει το EXCELSIOR με εθνικούς ενδιαφερόμενους όλων των κλάδων, χαιρέτισε ο διευθυντής του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων Γιώργος Κωμοδρόμος. Ο κ. Κωμοδρόμος αναφέρθηκε στην πλήρη υποστήριξη του υπουργείου προς το πρόγραμμα EXCELSIOR και τη σημασία του προγράμματος για την επόμενη μέρα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Κύπρο, αφού με τη συμβολή του τόσο στον τομέα της έρευνας όσο και στη δημιουργία νέων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, το νέο Κέντρο Αριστείας Ερατοσθένης –που θα προκύψει από το πρόγραμμα EXCELSIOR– θα τοποθετήσει την Κύπρο στον διεθνή χάρτη της παρατήρησης της Γης.

*Τα οφέλη της
παρατήρησης της Γης
και των τεχνολογιών
διαστήματος για
την Κύπρο και την
Ανατολική Μεσόγειο*

Συνεργασία ΕΤΕΚ

Ο πρόεδρος του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου καθηγητής Ανδρέας Αναγιωτός χαιρέτισε τη συνεργασία του ΕΤΕΚ με το Ερευνητικό Κέντρο Ερατοσθένης και το πρόγραμμα EXCELSIOR, καθώς τα μέλη του ΕΤΕΚ μπορούν να επωφεληθούν από τις πολλαπλές χρήσεις της δορυφορικής τηλεπισκόπησης και της γεωπληροφορικής. Ακόμη, δήλωσε ότι το ΤΕΠΑΚ έχει ήδη δεσμευτεί να στηρίζει οικονομικά το Κέντρο Αριστείας που θα προκύψει, μέσω χρηματοδότησης καθώς και την παροχή υποδομών ώστε να εξασφαλιστεί ο στόχος και οι σκοποί του κέντρου.

Στον χαιρετισμό του ο κ. Ντίνος Νικολαΐδης, εκ μέρους του ΕΤΕΚ, εξήρσε το έργο που πραγματοποιείται ήδη από το Ερευνητικό Κέντρο Ερατοσθένης και συνεχάρη τα μέλη του για τη συμβολή τους στην ανάδειξη της σημασίας της παρατήρησης της Γης. Για τη συνεργασία ΕΤΕΚ και Ερατοσθένης δήλωσε ότι το ΕΤΕΚ στηρίζει την προσπάθεια που διεξάγεται για την ανάπτυξη ενός αυτόνομου και δυναμικού Κέντρου Αριστείας στην Κύπρο με τα οφέλη που θα προκύψουν για όλους τους Κύπριους μηχανικούς από την παροχή πληροφοριών, δεδομένων αλλά και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, ο δρ Κυριάκος Θεμιστοκλέους, υπεύθυνος για τη συνεργασία με τους εθνικούς ενδιαφερόμενους, παρουσίασε πώς μπορούν να πραγματοποιηθούν οι συνεργασίες με το EXCELSIOR και τα ενδιαφερόμενα μέρη καθώς και τα οφέλη της συνεργασίας των δύο μερών. Ο καθηγητής και συντονιστής του έργου, αντιπρόεδρος Ακαδημαϊκών Υποθέσεων Διόφαντος Γ. Χατζημιτσής, παρουσί-

ασε τους τομείς δράσης του Ερατοσθένη και έδωσε συγκεκριμένες πληροφορίες για το είδος και το εύρος των δεδομένων από τα οποία μπορεί να επωφεληθούν οι ενδιαφερόμενοι κρατικοί οργανισμοί στους τομείς, μεταξύ άλλων, του περιβάλλοντος, της αγροτικής ανάπτυξης, της αρχαιολογίας, της άμυνας, των υδάτων, της μετεωρολογίας, της ρύπανσης, της ατμόσφαιρας, των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, των δασών, της πολιτικής άμυνας κ.ά.

Το έργο EXCELSIOR (ERATOSTHENES: 'Excellence Research Centre for Earth Surveillance and Space-Based Monitoring Of the Environment') έχει στόχο τη διεξαγωγή υψηλού επιπέδου βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας στους τομείς που σχετίζονται με την παρατήρηση της Γης, μέσω της συνδυαστικής χρήσης τεχνολογιών διαστήματος και τηλεπισκόπησης για τη συστηματική, ολοκληρωμένη και σε βάθος παρακολούθηση του περιβάλλοντος και των διεργασιών σε αυτό.

Η πρόταση EXCELSIOR αρίστευσε λαμβάνοντας την υψηλότερη βαθμολογία στην Ευρώπη με βαθμολογία 15 στα 15 («άριστα»), κατακτώντας την πρώτη θέση της ευρωπαϊκής κατάταξης, σε σύνολο 208 προτάσεων που υποβλήθηκαν. Η πρώτη φάση υλοποίησης του έργου EXCELSIOR υποστηρίζεται από 25 κρατικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπουργείων και δήμων, από οργανισμούς και δίκτυα τόσο σε τοπικό (π.χ. ΕΤΕΚ) όσο και διεθνές επίπεδο (π.χ. NASA, ISPRS, NEREUS, DLR, GEO, ACTRIS) καθώς και επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας.

Περισσότερες πληροφορίες: www.excelior2020.eu

Χωροθέτηση και Διαμόρφωση Δημόσιου Ανοικτού Χώρου Πρασίνου

Αναφέρονται πιο κάτω οι κατευθυντήριες γραμμές της Πολεοδομικής Αρχής Πάφου για χωροθέτηση και διαμόρφωση του δημόσιου ανοικτού χώρου πρασίνου που απαιτείται να παραχωρηθεί, με βάση τις Γενικές Πρόνοιες Πολιτικής των Σχεδίων Ανάπτυξης:

Χωροθέτηση

1) Το δημόσιο πράσινο θα χωροθετείται με τρόπο ώστε:

- Να εξασφαλίζεται ο δημόσιος χαρακτήρας του και να εξυπηρετείται πρωτίστως το δημόσιο και η ενεργή και παθητική αναψυχή του κοινού και να συμβάλλει στην ορθολογική, λειτουργική και πολεοδομική οργάνωση των περιοχών ανάπτυξης και να διευκολύνεται η αποτελεσματική αξιοποίηση και διαχείρισή του από τις Τοπικές Αρχές.
- Να προστατεύονται τυχόν ιδιαίτερα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του τεμαχίου (διερχόμενο αργάκι, κορυφογραμμή κ.λπ.).
- Να λειτουργεί ως προστατευτική λωρίδα κατά μήκος αυτοκινητόδρομου ή άλλης κύριας οδικής αρτηρίας ή ως λωρίδα πρασίνου κατά μήκος πεζόδρομου που να προσδιορίζει και να ενισχύει τη λειτουργία του.

2) Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν περιβαλλοντικές ιδιαιτερότητες ή άλλες πολεοδομικές παράμετροι του τεμαχίου που να προκαθορίζουν τη θέση του πρασίνου σε συγκεκριμένη περιοχή του, και αναλόγως του μεγέθους του, θα ισχύουν τα ακόλουθα:

- Το πράσινο θα πρέπει να έχει κατευθείαν πρόσβαση σε δημόσιο δρόμο, με ικανοποιητική πρόσοψη σε αυτόν που να ενισχύει τον δημόσιο χαρακτήρα του.
- Το σχήμα του θα είναι κανονικό με πρώτιστο στόχο να προσφέρεται για αξιοποίηση και απόλαυση από το ευρύτερο κοινό και δεν θα προκύπτει ως ο «υπόλοιπος χώρος» της όποιας επιθυμητής οικοδομικής αξιοποίησης του τεμαχίου.
- Υπενθυμίζεται ότι, μετά την παραχώρηση των απαιτούμενων δεσμεύσεων του τεμαχίου (οδικό δίκτυο και χώρος πρασίνου), το τεμάχιο θα εγγραφεί ως οικόπεδο, οπότε το σχήμα και τα χαρακτηριστικά του θα πρέπει να είναι ανάλογα. Συνεπώς προτεραιότητα έχει η εξασφάλιση ικανοποιητικού σχήματος και χωροθέτησης δημόσιου πρασίνου, καθώς και η δημιουργία κανονικού σχήματος οικοπέδου, σύμφωνα και με τους περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Κανονισμούς και όχι η όποια επιθυμητή χωροθέτηση οικοδομών στο τεμάχιο.

3) Το δημόσιο πράσινο θα χωροθετείται σε θέση που να δημιουργεί τη δυνατότητα συνένωσής του είτε με άλλα υφιστάμενα δημόσια πράσινα, είτε με προβλεπόμενα μελλοντικά δημόσια πράσινα που θα προκύψουν από την ανάπτυξη γειτονικών τεμαχίων.

Διαμόρφωση

4) Σε περίπτωση επιβολής όρων διαμόρφωσης του χώρου πρασίνου κατά τη χορήγηση της πολεοδομικής άδειας οικοπεδοποίησης του τεμαχίου θα πρέπει:

- Να υποβάλλεται χωροταξικό σχέδιο για έγκριση στην Πολεοδομική Αρχή, σε κλίμακα τουλάχιστον 1:250, που να καθορίζει με ακρίβεια τον τρόπο και τα υλικά διαμόρφωσής του (διάδρομοι διακίνησης, πλατειακός χώρος, χώρος παιγνιδιού κ.λπ.) αλλά και της τοποθέτησής του και της δενδοφύτευσής του, με διαστασιολόγηση και συγκεκριμένη πρόταση φύτευσης.
- Το χωροταξικό σχέδιο θα πρέπει να συνοδεύεται απαραίτητα από δύο (2) τουλάχιστον γενικές τομές, στην ίδια κλίμακα, σε διαφορετικές κατευθύνσεις, που να δείχνουν τον τρόπο διαμόρφωσης του χώρου πρασίνου, τις απαιτούμενες τυχόν επιχωματώσεις ή/και τοίχους αντιστήριξης.

5) Υπενθυμίζεται ότι, με βάση το δεύτερο μέρος της Εντολής 1/2015 του υπουργού Εσωτερικών –επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά– υπάρχει η δυνατότητα εξαγοράς της υποχρέωσης διαμόρφωσης του χώρου πρασίνου, με υποβολή αιτήματος εκ μέρους του ιδιοκτήτη του τεμαχίου. Όπως θα δείτε στην παράγραφο 3.4 της Εντολής, καθορίζονται οι τιμές εξαγοράς και γι' αυτό η Πολεοδομική Αρχή έχει υποχρέωση να ζητά, σε περίπτωση που επιλέγεται η διαδικασία υποβολής σχεδίων διαμόρφωσης, ανάλογης αισθητικής και λειτουργικής στάθμης διαμόρφωση πρασίνου που να αντιστοιχεί κατά το δυνατόν στις τιμές της εξαγοράς της υποχρέωσης διαμόρφωσης.

6) Τέλος αναφέρεται ότι με βάση τις Γενικές Πρόνοιες Πολιτικής των Σχεδίων Ανάπτυξης, η παραχώρηση χώρου πρασίνου στο δημόσιο αφορά όλες τις περιπτώσεις ανάπτυξης τεμαχίων, ανεξαρτήτως εμβαδού (παράγραφος 3.2 του Παραρτήματος Β για περιοχές εντός Τοπικών Σχεδίων και παράγραφος 3.3.2 της Δήλωσης Πολιτικής). Η Πολεοδομική Αρχή έχει τη διακριτική εξουσία μη επιβολής όρου παραχώρησης ή παραχώρησης μικρότερου από το προβλεπόμενο εμβαδό, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις πρόνοιες αυτές (παράγραφος 3.4 του Παραρτήματος Β για περιοχές εντός Τοπικών Σχεδίων και παράγραφος 3.3.4 της Δήλωσης Πολιτικής).

Σχέδια Ενίσχυσης της Νεανικής και της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ανακοινώνει τη 2η Πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων στα πλαίσια των Σχεδίων Ενίσχυσης της Νεανικής και της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας τα οποία περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2014-2020 «Ανταγωνιστικότητα & Αειφόρος Ανάπτυξη» και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της ΕΕ (ΕΤΠΑ) και την Κυπριακή Δημοκρατία για την περίοδο 2014-2020.

Τα σχέδια αποσκοπούν στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας νέων (από 20 έως 40 ετών) και γυναικών (από 18 έως 55 χρονών) που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα εξαιρουμένων αυτών που αναφέρονται στον Οδηγό του Σχεδίου, αξιοποιώντας τις γνώσεις τους, την κατάρτιση και τα ταλέντα τους. Οι χορηγίες που θα παραχωρούνται στους

νέους και στις γυναίκες που θα ενταχθούν στο σχέδιο ανέρχονται στο 50% επί του κόστους των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης (εξοπλισμός, κτίρια-ανέγερση, κτίρια-ανακαίνιση / διαμόρφωση χώρων, κατάρτιση, προβολή-προώθηση, κεφάλαιο κίνησης) με ανώτατο ύψος χορηγίας ανά επιχείρηση τις €70.000 για δραστηριότητες που αφορούν τη μεταποίηση και τις €50.000 για άλλες δραστηριότητες στους τομείς των υπηρεσιών, του ηλεκτρονικού εμπορίου και του τουρισμού. Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες της παρούσας πρόσκλησης είναι €8 εκατομμύρια.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εξασφαλίσουν τους Οδηγούς των Σχεδίων στους οποίους αναφέρονται όλες οι λεπτομέρειες από την ιστοσελίδα του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (<http://www.mcit.gov.cy>).

Σημειώνεται ότι αιτήσεις θα γίνονται δεκτές μέχρι τις 19 Μαρτίου 2018. Τα σχετικά έντυπα

υποβολής των αιτήσεων θα πρέπει να υποβάλλονται μόνο ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα <https://fundingapps.mcit.gov.cy>.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τους αρμόδιους λειτουργούς στα τηλέφωνα 22867178/317/156/194.

Φίλοι της Γης Κύπρου: Η Αρχή για την Κοινωνία Μηδενικών Αποβλήτων και τα πλαστικά μίας χρήσης

Αθρόα ήταν η συμμετοχή πολιτών σε εκδήλωση της περιβαλλοντικής οργάνωσης «Φίλοι της Γης» για τη διαχείριση αποβλήτων. Στο κατάμεστο από ενδιαφερόμενους οίκημα της περιβαλλοντικής οργάνωσης «Φίλοι της Γης (Κύπρου)» στη Λεμεσό πραγματοποιήθηκε, την Τετάρτη 27 Δεκεμβρίου, ενημερωτική συνάντηση με θέμα την Κοινωνία Μηδενικών Αποβλήτων και την Κυκλική Οικονομία.

Κύριος ομιλητής ήταν ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (βουλευτής) ο οποίος έκανε μια εισαγωγή στη στρατηγική της Κυκλικής Οικονομίας, ενώ αναφέρθηκε και στη νέα νομοθεσία για τις πλαστικές σακούλες και σε αρκετά κακώς έχοντα ολόκληρου του συστήματος διαχείρισης αποβλήτων στην Κύπρο. Επισήμανε ότι με τα σωστά βήματα και πιστή εφαρμογή της ιεραρχίας διαχείρισης αποβλήτων θα βελτιωθεί αποφασιστικά η κατάσταση στο νησί μας, με παράλληλο άνοιγμα

νέων πράσινων θέσεων εργασίας.

Ακολούθησαν ο κ. Ντίνος Νικολαΐδης (μέλος Γενικού Συμβουλίου του ΕΤΕΚ) με αναφορά στα πλαστικά μίας χρήσης και τα προβλήματά τους, ο κ. Γιάννης Κακουλλής (γραμματέας Περιφερειακής Επιτροπής Λεμεσού του ΕΤΕΚ) με ανάλυση της προσχεδιασμένης παλαίωσης - αχρήστευσης προϊόντων (Planned Obsolescence) και ο κ. Πέτρος Καμέρης (λει-

τουργός Προγραμμάτων, Φίλοι της Γης) με επιγραμματική αναφορά στους νέους στόχους της ΕΕ για απόβλητα για το 2030, στους Δήμους Μηδενικών Αποβλήτων και στα αποτελέσματα του ευρωπαϊκού προγράμματος «People's Design Lab».

Μετά το πέρας των εισηγήσεων υποβλήθηκαν πολλές ερωτήσεις από τους 50 και πλέον παρευρισκόμενους, που εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για τη γενικότερη διαχείριση αποβλήτων στην Κύπρο, τη συνεχιζόμενη χρήση πλαστικών μίας χρήσης, αλλά και τη μη τήρηση των σχετικών ευρωπαϊκών οδηγιών.

Η οργάνωση Φίλοι της Γης έδωσε την υπόσχεση να ενημερώσει περαιτέρω τους δήμους για βέλτιστες πρακτικές μείωσης των αποβλήτων (ειδικότερα των πλαστικών μίας χρήσης), αλλά και να διοργανώσει εργαστήρια κομποστοποίησης οργανικών αποβλήτων.

2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψηφιοποίησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Το 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψηφιοποίησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς - EuroMed, διοργανώθηκε στον Βόλο, μεταξύ 1-3 Δεκεμβρίου 2017, από την ομάδα φορέων που το θεσμοθέτησαν για την Ελλάδα από το 2015 και που είναι το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου - ΤΕΠΑΚ, το ΑΕΙ Πειραιά Τ.Τ., το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το Δίκτυο «Περραιβία» - Δευτεροβάθμιος Οργανισμός Πολιτισμού και Επιστημών και συνδυάζεται με τα παγκόσμια συνέδρια EuroMed που διοργανώνει το ΤΕΠΑΚ στην Κύπρο κάθε δύο χρόνια. Εντυπωσιακό είναι το γεγονός της μεγάλης ανταπόκρισης 484 εξειδικευμένων επιστημόνων που συμμετείχαν στις εργασίες του συνεδρίου, καθ' όλο το τριήμερο 1-3 Δεκεμβρίου 2017. Οι 484 σύνεδροι προέρχονταν, εκτός από την Ελλάδα και την Κύπρο, από τις ΗΠΑ, τη Μεγάλη Βρετανία, τον Καναδά, τη Γερμανία, την Ιταλία, το Βέλγιο, τη Γαλλία, την Ισπανία, την Πορτογαλία, την Αίγυπτο, το Κατάρ, την Τουρκία και άλλες χώρες.

Στις εργασίες συμμετείχε ο Digital Champion και γεν. διευθυντής του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας, Τουρισμού και Ενέργειας της Κύπρου της Κύπρου κ. Στ. Χειμώνας και πολλά άλλα υψηλόβαθμα στελέχη πολλών πανεπιστημίων, αλλά και της ελληνικής και της κυπριακής δημόσιας διοίκησης.

Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου παρουσιάστηκαν οι τελευταίες εξελίξεις στο θέμα των τεχνολογιών αιχμής και των έξυπνων συστημάτων, τα χρηματοδοτικά εργαλεία μεγάλων ερευνητικών προγραμμάτων και διακρατικών συνεργασιών, ενώ είχαν κληθεί ως keynote speakers ο κ. Χαράλαμπος Χάιτας από την Αίγυπτο, ο κ. Πέτρος Πατιάς από την Ελλάδα και η κ. Αναστασία Ρουσάκη από το Βέλγιο, όλοι αναγνωρισμένοι επιστήμονες, που πρωτοπορούν διεθνώς στο μεγάλο θέμα της ψηφιοποίησης και της διάσωσης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Αξίζει να σημειωθεί ότι βραβεύτηκαν οι τρεις καλύτερες επιστημονικές εργασίες και μία ανακοίνωση Poster, θεσμός που καθιερώθηκε από το 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο-EuroMed του 2015, επιβραβεύοντας την πρωτοτυπία, την τεχνογνωσία και την άρτια παρουσίαση.

Ο σκοπός του Πανελλήνιου Συνεδρίου Ψηφιοποίησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς πέτυχε απόλυτα, αφού καθιερώνεται πλέον για την Ελλάδα με τον πιο επίσημο τρόπο ως ένα επιστημονικό βήμα κατάθεσης προτάσεων, καλών πρακτικών, ερευνών, διαδικασιών, προτύπων και απόψεων για ζητήματα που σχετίζονται με την ψηφιοποίηση, την τεκμηρίωση και την ανάδειξη της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς του ελλαδικού χώρου.

Το επόμενο ραντεβού έχει προγραμματιστεί για το 2019, αφού όμως προηγηθούν εντός του 2018 θεματικά συνέδρια που αφορούν τον ελληνικό πολιτισμό και το μεγάλο Διεθνές Συνέδριο Ψηφιοποίησης EuroMed 2018 στην Κύπρο, που έχει προγραμματιστεί για τις 29/10-3/11/2018 και διοργανώνει, κάθε δύο χρόνια, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Συμμετοχή του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στη Γενική Συνέλευση του EOSE

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας συμμετείχε στη γενική συνέλευση των μελών του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τον Αθλητισμό και την Απασχόληση (EOSE), του οποίου είναι μέλος. Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας εκπροσώπησε, εκ μέρους του προέδρου του Συμβουλίου καθηγητή Νίκου Καρτακούλλη (μέχρι πρόσφατα μέλους του Εκτελεστικού Συμβουλίου του EOSE, καθώς, λόγω αυξημένων επαγγελματικών υποχρεώσεων δεν έθεσε υποψηφιότητα για ανανέωση της θητείας του), η προϊσταμένη του γραφείου του, κοινωνιολόγος Χριστίνα Λοΐζου. Η συνέλευση έγινε στη γαλλική πόλη Λυών, γενέτειρα του οργανισμού, και κατά τη διάρκειά της το EOSE γιόρτασε την επέτειο των 15 χρόνων από την ίδρυσή του, με τη συμμετοχή του νυν προέδρου του και όλων των προηγούμενων προέδρων.

Κατά τη δεύτερη μέρα των εργασιών, οι εταίροι ασχολήθηκαν με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα ESSA Sport (A European Sector Skills Alliance for Sport and Physical Activity). Το πρόγραμμα συντονίζει το EOSE και έχει αντικειμενικό στόχο να βελτιώσει την παροχή δεξιοτήτων στον τομέα του αθλητισμού. Σημειώνεται ότι οι σχετικές έρευνες για την Κύπρο διεξάγονται από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, που είναι βασικός εταίρος στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Για την πρώτη φάση του προγράμματος, κάθε χώρα από τις 19 που συμμετέχουν πρέπει να ετοιμάσει, μέχρι την άνοιξη, εθνική αναφορά η οποία χαρτογραφεί τον τομέα του αθλητισμού στη χώρα, με έμφαση στη σύνδεση της αγοράς εργασίας με τα προσόντα και τις δεξιότητες των εργαζομένων σε διάφορους χώρους στον τομέα

του αθλητισμού. Σε δεύτερη φάση θα διεξαχθεί σε κάθε χώρα έρευνα που θα απευθύνεται σε μετέχοντες οργανισμούς στον τομέα του αθλητισμού (stakeholders) για την παροχή πληροφοριών για το υφιστάμενο προσωπικό που εργοδοτούν, τα ακαδημαϊκά τους προσόντα και τις δεξιότητες, καθώς και για τον εντοπισμό των αναγκών που υπάρχουν στον τομέα, με στόχο να εντοπιστούν τα κενά, τόσο όσον αφορά τις θέσεις απασχόλησης, όσο και όσον αφορά τις απαιτούμενες δεξιότητες και τα προσόντα για να καλυφθούν αυτά τα κενά.

Την τρίτη μέρα των εργασιών στη Λυών έγινε συντονισμός του προγράμματος S2A Sport (Improving Skills for Sport Administration) στο οποίο εκ μέρους της Κύπρου συμμετέχει ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού.

Χρήσιμοι διαδικτυακοί σύνδεσμοι για τα μέλη του ΕΤΕΚ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

- Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (www.mcw.gov.cy)
- Υπουργείο Εσωτερικών (www.moi.gov.cy)
- Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (www.moa.gov.cy)
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (www.mlsi.gov.cy)
- Υπουργείο Οικονομικών (www.mof.gov.cy)

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ - ΤΜΗΜΑΤΑ

- Τμήμα Δημοσίων Έργων (www.mcw.gov.cy/mcw/pwd/pwd.nsf/index_gr/index_gr?opendocument)
- Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (www.mcw.gov.cy/mcw/ems/ems.nsf/dmlindex_gr/dmlindex_gr?OpenDocument)
- Τμήμα Περιβάλλοντος (www.moa.gov.cy/moa/environment/environment.nsf/index_gr/index_gr?opendocument)
- Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύνταξης Συμβάσεων e-procurement (www.eprocurement.gov.cy)
- Υπηρεσία Μεταλλείων (www.moa.gov.cy/moa/mines/minesSrv.nsf/dmlindex_gr/dmlindex_gr?OpenDocument)
- Κέντρο Παραγωγικότητας (www.mlsi.gov.cy/kepa)
- Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (www.mlsi.gov.cy/dli)
- Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Κύπρου (ΔΣΜ) (www.dsm.org.cy/nqcontent.cfm?a_id=1&tt=graphic&lang=11)
- Εθνικός Οργανισμός Τυποποίησης Κύπρου (CYS) (www.cys.org.cy/el)
- Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) (www.cera.org.cy)
- Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ) (www.ocecpr.org.cy)
- Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων (www.symepa.gov.cy)

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

- Δημόσια Επιχείρηση Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) (www.defa.com.cy/el)
- Κυπριακός Οργανισμός Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ) (www.kodap.org.cy)

ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

- Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (www.eac.com.cy)
- CYTA (www.cyta.com.cy)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

- Κυπριακή Εταιρεία Πληροφορικής (ΚΕΠ) (<https://ccs.org.cy>)
- Παγκύπρια Οργάνωση των Ελευθέρων Επαγγελματιών, Μελετητών, Αρχιτεκτόνων & Πολιτικών Μηχανικών (ΠΟΕΕΜ) (www.poeem.org.cy)

- Παγκύπριος Σύνδεσμος Σκυροποιών (<http://cyprusquarries.pro.cy>)
- Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου (ΣΑΚ) (www.architecture.org.cy)
- Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου (www.cysha.org.cy)
- Σύνδεσμος Γεωλόγων και Μεταλλειολόγων Κύπρου (www.geomines.org.cy)
- Σύνδεσμος Επιστημόνων Εκτιμητών & Συμβούλων Ακινήτων Κύπρου (www.propertyvaluers.org.cy)
- Σύνδεσμος Εργοληπτών Μηχανολογικών και Ηλεκτρολογικών Έργων Κύπρου (ΣΕΜΗΕΚ) (<http://semeek.org>)
- Σύνδεσμος Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου (ΣΜΜΗΚ) (www.cmea.org.cy)
- Σύλλογος Ναυπηγών και Ναυτικών Μηχανολόγων Μηχανικών (<http://cynamea.org>)
- Σύλλογος Πολιτικών Μηχανικών & Αρχιτεκτόνων Κύπρου (ΣΠΜΑΚ) (www.cceaa.org.cy)
- Σύλλογος Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου (ΣΠΟΛΜΗΚ) (<http://spolmik.org>)
- Κυπριακό ICOMOS <http://icomos.org.cy/index.php/el/>

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

- Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (www.ouc.ac.cy)
- Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου (www.euc.ac.cy)
- Πανεπιστήμιο Κύπρου (www.ucy.ac.cy)
- Πανεπιστήμιο Λευκωσίας (www.unic.ac.cy)
- Πανεπιστήμιο Νεάπολης (www.nup.ac.cy)
- Πανεπιστήμιο Φρέντερικ (www.frederick.ac.cy)
- Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (www.cut.ac.cy)
- Cyprus International Institute of Management (CIIM) (www.ciim.ac.cy)

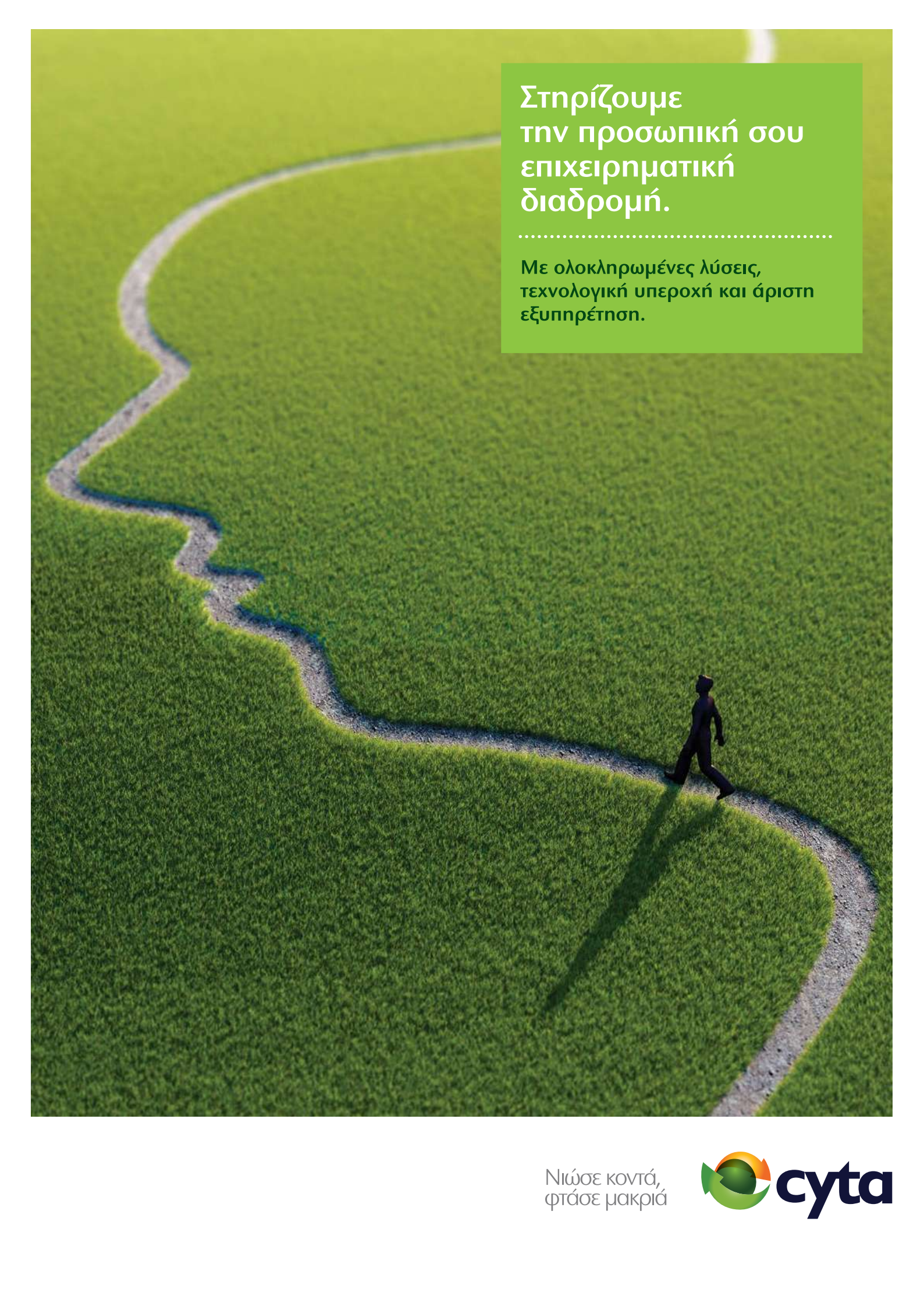
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

- European Council of Engineers Chambers (ECEC) (www.ecec.net)
- European Federation of National Engineering Association (FEANI) (www.feani.org)

ΑΛΛΟΙ

- Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (www.elinyae.gr)
- Ευρωπαϊκό Γραφείο Κύπρου (www.eoc.org.cy)
- Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (<https://osha.europa.eu/el>)
- Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών (www.contractorscouncil.org.cy)
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (www.tee.gr)

Οι σύνδεσμοι (Links) είναι αναρτημένοι και στην ιστοσελίδα του ΕΤΕΚ (<http://www.etek.org.cy/site-menu-69-el.php>).

An aerial photograph of a vast green field. A winding, light-colored gravel path is cut into the grass, forming the silhouette of a human head in profile, facing left. A person in dark clothing is walking along the path, away from the viewer, towards the back of the head. The person's shadow is cast long and dark on the grass. The overall scene is bright and green, suggesting a sunny day.

**Στηρίζουμε
την προσωπική σου
επιχειρηματική
διαδρομή.**

.....

**Με ολοκληρωμένες λύσεις,
τεχνολογική υπεροχή και άριστη
εξυπηρέτηση.**

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

